

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag und Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühr, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühr. — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

Nr. 34 — IV. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 26. August 1944

Einzelpreis 10 Rpf

Jamstva nemške zmage

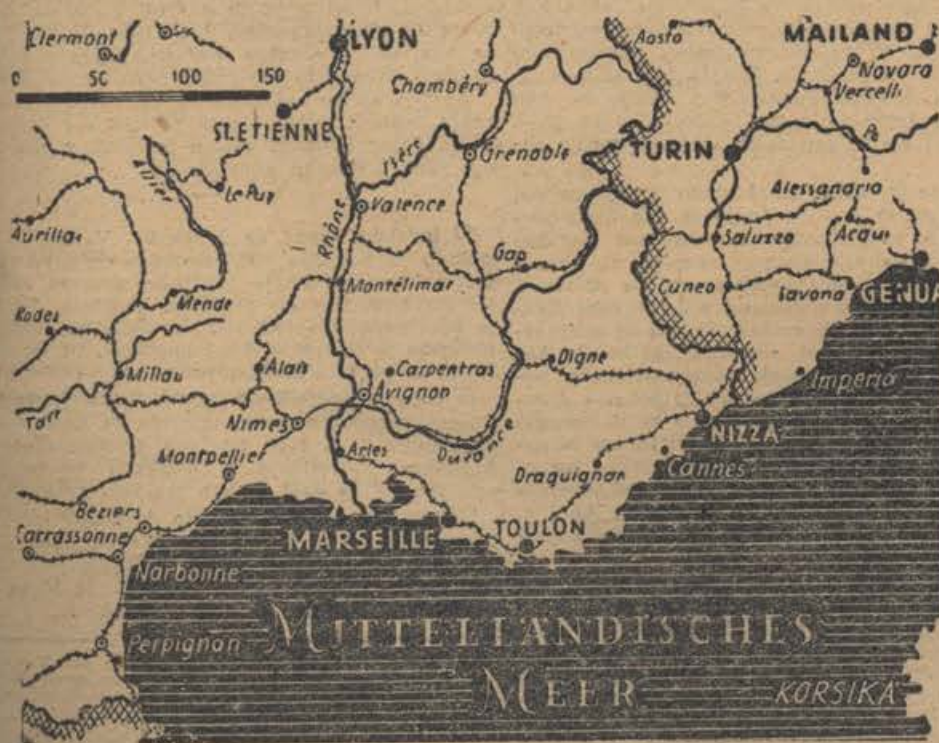
Po Führerjevih besedah ni težave, pred katero bi Nemci kapitulirali — Čim večje je ogrožanje, tem silnejša je nemška vera v Führerja, bodočnost Nemčije in dokončno zmago

Razvoj operacij na bojiščih potrjuje tudi z nemške strani poluradno in neženirano objavljeno trditve, da je sedaj nastopila najresnejša faza borbe, ki jo vodi nemški narod na življenje in smrt. Sovražni pritisk na zapadu, jugu in vzhodu poriva vojno dogajanje vedno bližje mejam Reicha, ki je postal na ta način nekaka citadela evropske trdnjave. Kakor povsem pravilno ugotavljajo nemški vojaški strokovnjaki, je zlasti naglica, s katero operirajo Anglo-Amerikanci na zapadu, najboljši dokaz za trditve, da jim gre za nujno izkoriščanje pčilo odmerjenega časa. Nobena dvoma ni, da je sovražnik v številčni in gmojni premoči. Pomisliti pa je treba, da stojimo že pred septembrom in da hočejo izsiliti odločitve še v tej rani jeseni. Na razpolago nimajo več mnogo časa, kajti sovražnik se zaveda, da kuje Nemčija, medtem ko »V 1« uničuje cela londonska predmestja, novo povračilno orožje, in sicer tako orožje, ki bo po mnenju vojaških strokovnjakov učinkovalo neposredno na bojiščih. Ker je sovražnik z letali in tanki v premoči, hoče torej v najkrajšem času in še pred dospelostjo novega nemškega orožja izsiliti vojni obrat v svojo korist. Sovražna naglica na zapadu dokazuje, da se Anglo-Amerikanci resno boje vpostave novega in odločilnega nemškega orožja. Izučila jih je izkušnja s »V 1«. Predobro se še spominjamo, kako so se londonski tintomazi in širokoustni komentatorji rogali nemškemu napovedovanju povračila za bombni teror nad nemškim civilnim prebivalstvom. Takrat so se povzpeli do nezasi-

šane trditve, da je tajno povračilno orožje Nemcev zgolj izum nemškega propagandnega ministrstva. Reichsminister dr. Goebbels je v svojih znanih člankih v tedniku »Das Reich« svaril angleške bahače, naj ne nadaljujejo te cinčne kampanje, ker bo stvarnost v trenutku povračila strašna. In res se je zgodilo tako, da je postal »V 1« za London in južno Anglijo vprašanje živcev, predvsem pa vprašanje glede nadaljevanja vsega življenja po velemestu in na podeželju sploh.

Kar velja za »V 1«, utegne veljati tudi za nove nemške napovedi. Mimo tega si nemški narod ne zakriva oči pred resnostjo splošnega položaja. Izkazalo se pa je, da so bile vse spekulacije sovražnega tabora glede nemških živcev in volje do skrajnega odpora napačne. Sovražnik pozablja, da je nacionalsocializem prekalil ves nemški narod v strnjeni celoti. Izdajstvo, kakor ga je doživela Nemčija 20. julija, bi bilo v vsaki drugi državi izzvalo popolno anarhijo in s tem zvezani vojaški zlom. V Nemčiji se je pa na jezo sovražnega tabora zgodilo nasprotno. Nemška vojska je izpljunila strup izdajstva in se je še tesneje postavila okrog ljubljenega Führerja v nedvomljivi zavesti, da je treba vseh razpoložljivih sil za izvojevanje dokončne zmage. Isto je storila domovina. Sovražniki so se prehitro veselili, dosegli so pa le kompresijo vseh sil nemškega naroda v smeri najjačjega odpora. Nemški narod črpa svojo filozofijo o menjajoči se vojni sreči iz zgodovine nacionalsocialističnega gibanja. Tu je bilo vse

polno trenutkov, ko so najboljši Führerjevi sodelavci že pričeli omahovati. Češ, vse je zaman. Toda Führer, ki ni nikdar niti trenutek dvomil o svojem končnem uspehu, jih je zopet vzdramil ter napolnil z novim upanjem. Tako je nacionalsocialistična stranka hitela od zmage do poraza ter je naposled zmagovito razvila svojo zastavo na predsedniški palači v Berlinu. Führerjeva nezlomljiva vera je premagala vse težave in Führer je bil nedavno zopet tisti, ki je dejal svojim sodelavcem: Da ni težave, pred katero bi nemški narod kapituliral. Isti duh veje iz pomembnega članka, ki ga je napisal Generalfeldmarschall von Brauchitsch in ki ga prinašamo v celoti tudi v današnji številki našega lista. Totalna mobilizacija vseh razpoložljivih nemških sil za fronto in orožarne je v smislu Führerjevih besed najvidnejša manifestacija nemške volje do zmage in življenja. Najboljše orožje na svetu v največjih količinah ne zaleže nič, ako vojakov in častnikov ne preveva neodoljiva volja, vojskovati se častno do zadnje zmagovite bitke. Ta dokaz doprinaša nemška vojska sedaj že pet let. Ves svet je priča, da je nemška vojska iz strategičnih razlogov sicer prepustila sovražnikom velika ozemlja, toda nikjer niso bile njene fronte prebite odločilno, kajti nemško vodstvo si je povsod ohranilo svobodo odločanja, pa najsi je bilo to tudi v gibljivi strategiji. Nemški narod zaupa svojemu vodstvu in vé, da bo prišla ura, ko bodo tiste armade, ki jih sedaj sestavlja in opremlja Heinrich Himmler, z novim orožjem izvojevale zadnje in odločilne bitke. Prednost defenzive ali obrambe je v tem, da komprimira takorekoč vse narodne sile. To se je izkazalo zlasti v Vzhodni Prusiji, kjer se je dvignil ves Gau kot en sam mož, da bi v silajni in nagli improvizaciji ustvaril predpogoje za uspešno obrambo vzhodnih mej Velike Nemčije. Čim večje je torej ogrožanje Reicha, tem silnejša je nemška vera v Führerja, njegovo poslanstvo, bodočnost Nemčije in dokončno zmago. Nemški narod si je nekoč skušal posledice zaupanja v vabljliva Wilsonova načela. V sovražnem taboru lahko spreminjajo taktiko svoje agitacije kakor jim ljubor nemškega naroda ne ločijo od svojega vodstva, s katerim je povezan v dobrem in slabem na življenje in smrt. Nemški narod se spominja nekdanjih porazov nacionalsocialističnega gibanja. Ti udarci so bili potrebni radi obnove bojne morale in reorganizacije vsega gibanja. Udarci, ki jih je moral nemški narod sprejemati v zadnjih dveh letih na bojiščih, so bili morda usodno utemeljeni, ker so predramili ves narod v smeri totalnega upora proti sovražnemu svetu. Nemški narod vé prav dobro, da mu usoda ne prizanaša. Zmago si mora priboriti z najsrajnejšim naporom vseh svojih sil. V tej zavesti je narod sledil veselo klicu svojih voditeljev. Možje in žene hitijo v orožarne in tovarne, da bi zasedli mesta mlajših moških sil, potrebnih za izpopolnitev bojnih divizij in drugih odredov. Vsa Nemčija nudi sliko najintenzivnejšega napora, celokupnega ljudstva. Zavedajoč se, da gre za oblikovanje bodočnosti in končno za življenje sploh, se pripravljajo Nemčija ob prestopu v šesto vojno leto na tiste velike obračune na bojiščih, ki jih že danes lahko smatramo kot uvod dokončne odločitve.

Der Kampfraum in Südfrankreich

(Scherl-Bilderdienst)

Žilav odpor nemških divizij na zapadu

Potek operacij v srednji in južni Franciji — Srditi boji za Toulon

V Normandiji je nadaljevala 1. kanadijska divizija po poročilu, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 17. avgusta, svoje močne napade v odseku Dives in na obeh straneh mesta Falaise. Ti napadi so trajali ves dan. V menjačih se bojih, polnih izgub na obeh straneh, so nemške divizije preprečile nameravani prodor. Nemški oklopniški odredi so prešli v protinapad proti ameriškim silam, prodirajočim iz prostora Argentan ter jih zavrnili proti vzhodu in jugovzhodu. Motorizirane sovražne sile prodirajo dalje proti vzhodu proti srednjemu toku reke Seine ter proti jugovzhodu proti reki Loire. Mesto Dreux smo izgubili po trdem boju. Za mesti Chartres in Orleans so se vneli srditi boji. V Bretagni je bilo pri Brestu razbitih več sovražnih napadov v koncentričnem obrambnem ognju. V citadeli trdnjave St. Malo se hrabra posadka južno upira. V Južni Franciji še trajajo srditi boji s sovražnikom, ki se iz zraka in z morske strani stopnjeva ojačuje. Po trdi borbi je sovražniku uspelo prodreti v mesto Cannes. Lahke pomorske sile so pred francosko atlantsko obalo potopile dvoje angleških rušilcev, obenem pa je bila poškodovana še neka sovražna križarka. — Na italijanski fronti nikakor posebnih dogodkov. — »V 1« deluje trajno nad Londonom. — Sovražni bombniški odredi so bombardirali Srednjo in Južno Nemčijo, zlasti Magdeburg in Dessau, po noči pa Stettin, Berlin in Kiel. Zbili so 49 sovražnih letal.

18. avgust: V Normandiji je bilo zapadno od reke Orne daleč eksponiran frontni lok umakane za reko. Sovražnik je skušal motiti z močnimi silami to gibanje, vendar je bil zaustavljen. Z lastnimi protinapadi v področju mesta Argentan so nemške čete razbile sovražne obkoljevalne stoma Falaise in Argentan. V mestu Chartres so se odigravali ardit boji. Tudi v Orleansu so beležili ves dan silovite boje z Amerikanci, ki so se polastili mesta. Posadka trdnjave St. Malo se je udala sovražni premoči. Nazadnje so se borili junaki samo še z ročnim orožjem. Njihovi tritedenski boji, ki so prizadejali sovražniku krvave izgube, bodo nekoč zabeleženi v zgodovini. V Južni Franciji je sovražnik razširil in ojačil svoje mostišče med mestoma Toulon in Cannes. Novo sovražno izkrcanje zapadno od Toulona se je izjalovilo. Vojna mornarica je v zalivu Seine potopila dvoje rušilcev in štiri transportnike s 25.000 bnt. Več drugih ladij je bilo torpediranih tako, da so se potem potopile. — Nad Londonom po dnevu in po noči delovanje povračilnega orožja »V 1«. — V Italiji je bilo preprečenih več sovražnih polzkusov forsiranja reke Arno. — Nad Ploestijem sta nemška in romunska obramba uničila 18 štirimotornih bombnikov.

19. avgust: V Normandiji se morajo izvajati predvidena umikalna gibanja čez reko Orne in Dives proti vzhodu proti sovražniku, ki je prodrl s severa do Truna. Tu so se včeraj odigrali teški oklopniški boji. Pri mestu Chartres so bili zaustavljeni sovražni sunki. Bolj severno se borijo naše varovalne čete ob Seini pri Mantesu in Vernonu z ameriškim izvidniškimi četami. — V Južni Franciji je sovražnik ojačil svoje mostišče. Pred Toulonom je bilo razbitih več sovražnih napadov, namenjenih suhozemni fronti trdnjave Toulon. — Se vedno traja oženj povračilnega orožja »V 1« nad Londonom. — V Italiji je postalo bolj živahno ob jadranski obali, kjer je bilo zavrnjenih več sovražnih sunkov. — Po moči so angleški bombniški odredi bombardirali Bremen. Slabotnejši odredi pa so bombardirali Rheinland in Westfalen ter Berlin.

20. avgust: V Normandiji se umikajo naše divizije severno od Argentana v boju in obrambi neprestanih sovražnih napadov iz boka bolj proti vzhodu. Severovzhodno in severno od Chartresa se nahajajo naši odredi v boju s prodirajočimi sovražnimi silami, ki se ojačujejo v smeri od jugozapada. V Južni Franciji skuša sovražnik razbiti svoje mostišče na obe strani ter proti severu. Srditi boji so se vneli zlasti v planinskih dolinah severno od Toulona. Nad Francijo je bilo uničenih 48 sovražnih letal. — London in okolice sta še vedno pod težkim učinkom »V 1«. — V Italiji je sovražnik obnovil svoje poskuse

prodora v jadranskem obalnem odseku. Kljub celodnevni in težki bojem je sovražnik ob visokih izgubah pridobil le malo terena. — Slabotnejši ameriški bombniški odred je napadel Ploesti. Zbita so bila štiri letala.

21. avgust: V Normandiji so naše divizije severno od Argentana po srditih bojih prebile sovražni zaporni zapor ter vzpostavile zvezo z neko jim nasproti prihajajočo oklopniško skupino. V odseku Dives in Vie so bili razbiti močni sovražni napadi proti naši obrambni fronti. Med rekama Eure in Seine pritiska sovražnik proti severu. Pri Pacy-Vernonu so nemške čete razbile sovražne napadalne konice. Vzhodno in severovzhodno od Chartresa še vedno traja sovražni pritisk proti srednji Seini. Severno od Toulona napada sovražnik z močnimi silami proti zapadu in severozapadu. Mornariške obalne baterije so pred Toulonom zažgale sovražno bojno ladjo in neko križarko. — Po dnevu in ponoči so beležili težak povračilni oženj nad Londonom. — V Italiji je sovražnik tudi včeraj ves dan nadaljeval svoje napade v jadranskem obalnem odseku. V protinapadu so naše čete zavzele višinske postojanke blizu Ceresa. — Sovražni bombniški odredi so po dnevu bombardirali Jugovzhodno Nemčijo in Madžarsko. Ponoči so padale sovražne bombe na Oberdonau. Pri tem napadu je bilo zbitih 15 sovražnih letal.

22. avgust: V Normandiji je bilo več delov naših čet, ki so severno od Argentana prodrele sovražne postojanke, sprejetih za našimi črtami. Pri Lisieuxu in Evreuxu so se vrstili močni sovražni pehotni in oklopniški napadi. Po trdih bojih se je posrečil sovražniku zapadno od Lisieuxa vdor v našo obrambno fronto. Tu so takoj pričeli nemški protinapadi. Zapadno in severno od Dreuxa je sovražnik po arditih bojih prodrl

par kilometrov proti severu. Pri Mantesu so naš protinapadi zaustavili sovražnika, ki je prekoračil Seine do severne obale. Naše varovalne sile so odbile sovražne odrede, ki so se pritipali do južna Pariza. V Južni Franciji sili sovražnik med obalo in reko Durance močno za našim umikom. V Toulonu besnijo srditi boji. Pri Aixu in v dolini Durance je bil sovražnik zavrnjen v protinapadu. — Težak povračilni oženj nad Londonom. — V Italiji je sovražnik po močni artiljerijski pripravi obnovil svoje poskuse prodora v jadranskem odseku ter je zavzel več višinskih postojank. — Podmornice so potopile sedem sovražnih ladij s 40.000 bnt, tri stražne ladje in neko topničarko.

23. avgust: Zapadno od spodnje Seine sili sovražnik močno za našimi umikalnimi operacijami na odseku Touques ob obeh straneh Lisieuxa. Pri Evreuxu ter med rekama Eure in Seine se naše divizije žilavo upirajo z močnimi silami napadajočemu sovražniku. Naš protinapad proti sovražnemu mostišču severno od Mantesa je zavrnil sovražnika po težkih bojih dalje proti reki. Bolj južno se odigravajo boji ob reki Yonne. V Južni Franciji se je vzdržala posadka Toulona proti sovražniku v žilavih bojih. Južno od reke Durance so se naše divizije na povelje umaknile ob močnem sovražnem pritisku bolj proti zapadu. Ob italijansko-francoski meji je bilo več tolovajskih skupin ob krvavih izgubah porazenih in večinoma razbitih. — Težak povračilni oženj nad Londonom. — V Italiji sovražnik svojih poskusov prodora včeraj ni več obnovil. — Ameriški bombniki so napadli območje Wien in nekateri kraje v Gornji Šleziji. Nemške in madžarske obrambne sile so zbile 57 sovražnih letal, med njimi 51 štirimotornih bombnikov. Nad Zapadno Madžarsko je bilo zbitih še trije letal.

Anglija se boji svojih zaveznikov

Nov načrt, ki ga razmotrivajo v londonskem tisku in po klubih angleške prestolice

Iz Berlina poročajo, nemškemu tisku naslednje velenjane informacije: Angleška vlada išče nekak izhod iz zafate, v katero je nujno zašla, ako ji ne bo uspelo zavzeti na predstoječi konferenci štirih velesil (Zedinjene države, Anglija, Sovjetska Unija in Kitajska) obvladujočega položaja. Radi tega govorijo v londonskih redakcijah in klubih o vprašanju ustanovitve zapadno-evropskega bloka, ki bi obsegal poleg Anglije tudi novo in ojačeno Francijo, Belgijo, Holandijo, Luksemburško, Španijo, Portugalsko, Italijo in celo obnovljeno Jugoslavijo ter Grško, nikakor pa k temu bloku ne bi pristopile severoevropske države.

Anglija se je, kakor je razvidno iz tega načrta, odločila zopet za politiko dvojnega dna. Tudi nevtraln listi so se že bavili s tem načrtom. Čas diskusije pa pojasnjuje obenem namene, ki jih sleduje Anglija z objavljanjem svojega načrta.

Ker bo v kratkem otvorena v Zedinjenih državah konferenca štirih velesil, ki naj bi razpravljala o bodoči svetovni »varnosti«, bi hotela Anglija imeti v svojih rokah adut s izrecnim povdankom, da lahko hodi po svojih poteh s sistemom lastnega »varnostnega pasu«, ki bi obsegal seveda samo Evropo. Anglija bi hotela na ta način imeti skupino sil, ki bi ji bile nekako podrejene in ki bi dajale možnost jačjega nastopanja proti ostalim zaveznikom. To je namen Anglije, ki hoče, da bi se načrt o taki konstelaciji zoperstavil grozeči ameriški hegemoniji.

Podoba je, da so v Londonu že spoznali, v kakem položaju se nahaja Velika Britanija in da lahko Anglija igra ključno vlogo tudi tedaj, ako bi izšla iz te vojne celo kot zmagovalka. Premoč Zedinjenih držav in Sovjetske Unije na vzhodu je namreč tako ogromna, da si mora Anglija kljub Commonwealthu in dominijonskim konferencam iskati nov sistem politične konstelacije, če si hoče zavarovati vsaj malo pomembnejše mesto. Vse kaže, da se hoče Anglija postaviti na čelo zd-

željene in nameravane koalicije zapadno-evropskih sil.

V nevtralnih krogih so takoj obrnili svoje poglede na najvažnejšo posledico, ki bi jo utegnili izzvati taka zapadno-evropska konstelacija pod angleškim vodstvom: vzhodno-evropski blok kot protitež. Moskva je že parkrat pokazala, da bi ji bil tak blok zelo všeč, to pa tembolj, ker ji gre za tem, da bi v svojo interesno sfero prilegnila Srednjo Evropo in evropski sever.

Anglija se hoče torej zaščititi. Anglija je spoznala nujnost svoje lastne zaščite. To dokazuje načrt, čegar aktualni pomen je iskati v priznanju ogrožene britanske situacije.

□ **Letalski napad na Japonsko.** V nedeljo popoldne je napadlo 60 ameriških letal Kyusiu, tretje največje otočje japonske matere zemlje, ter ga bombardiralo približno eno uro. Pri tem je bilo napadeno tudi okrožje Suboko. Japonska obramba je sestrelila deset aparatov, tri sovražna letala so pa bila poškodovana.

□ **Izgube angleškega prebivalstva julija t. l.** Angleška poročila objavljajo, da so imeli v Angliji julija t. l. med civilnim prebivalstvom na posledicah streljanja z nemškim povračilnim orožjem »V 1« 2441 mrtvih ter 7107 ranjenih.

□ **Bullit-ov vstop v armado de Gaulle-ja.** William Bullit, ki je bil od leta 1936 do 1940 USA-poslanik pri francoski vladi v Parizu, je vstopil kot major v armado de Gaulle-ja, da bi se na francoskem bojišču udeležil operacij.

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner. Hauptschriftleiter: Friedrich Golob; alle in Marburg/Dran, Badgasse 8.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 13. April 1943 gültig. Ausschluss der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugsbetrags.

Srditi boji na jugu vzhodne fronte

Na tem odseku uničenih 200 sovjetskih tankov — Boljševiške napadne konice zaustavljene — Novi boljševiški napadi med rekama Bug in Narev

Iz poročila, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo 17. avgusta, izhaja, da so nemške čete severozapadno od Krasna zavrnile boljševike po začetnem vdoru. V velikem loku Visle je bilo v srditih napadalnih in obrambnih bojih uničenih 18. avgusta 67 sovražnih tankov. V odseku Wirballen je sovražnik ves dan nadaljeval svoje poskuse prodora z močnimi oklopniškimi in letalskimi silami. Na letonski fronti so naši grenadirji obdržali svoje postojanke severno od Birsena proti ponovnim močnim napadom boljševikov. Uničenih je bilo 49 sovražnih tankov. Na Estonskem se nahajajo naše čete zapadno od jezera Pskov v trdih bojih s prodirajočimi sovjetskimi silami. Nemško letalstvo je podpiralo boje suhozemne vojske v tem področju ter je napadalo sovražni prevoz preko jezera Peipus in Pskov z dobrim učinkom. V srednjem odseku vzhodne fronte so uničili letalski odredi skupno s flak-artilerijo nekega zračnega brodoma v zadnjih šest tednih 889 sovražnih tankov in 1217 letal.

18. avgust: Na zapadu so odbile romunske čete boljševiške poskuse forsiranja spodnjega Dnepra. V Karpatih se odigravajo zapadno od Sanku in severozapadno od Krasna zopet srditi boji. V baranovskem mostišču ob Visli so se izjalovili opetovani boljševiški napadi. V protinapadu je bil kljub žilavemu sovražnemu odporu izstreljen sovjetski umik. Tu je bilo obenem uničeno večje število sovražnih tankov. Na obeh straneh Vilkovišken so boljševiki nadaljevali svoje napade s 14 streškimi divizijami in oklopniškimi brigadami. Vilkovišken smo ponovno izgubili. Pri Raseinenu so bili razbiti opetovani sovražni napadi. Boljševiki so imeli vsled vpustave našega letalstva težke izgube. Samo v letalskih bojih je bilo uničenih na tem odseku 56 sovražnih letal. Na letonski fronti so se zrušili sovražni poskusi prodora pri Birsenu in Modohnu ob zagrizenem odporu naših divizij. Na Estonskem so naše čete zavrnile oziroma zaustavile številne sovražne napade. V ožini med jezeroma Pskov in Peipus so se vneli srditi boji z boljševiki, ki so se pojavili na zapadnem obrežju. Nad Kirkenesom je bilo zbitih 40 sovražnih letal. 17. avgusta je bilo nad vzhodno fronto zbitih skupno 110 sovražnih letal.

19. avgust: Ob spodnjem Dnepru so se razbili ponovni sovražni poskusi forsiranja reke. V Karpatih so zavzele madžarske čete jugozapadno od Delatyna neko obvladujočo višinsko ozemlje. Zapadno od Baranova se je sovražni odpor utrdil. Severovzhodno od Varšave je začel sovražnik z napadom na široki fronti ob podpori tankov in letalstva. Vsled žilave nemške obrambe in takojšnjih protiučrepov pa ni mogel izvajati nikakih bistvenih uspehov. Tudi na obeh straneh Vilkovišken so se izjalovili boljševiški poskusi prodora nemške fronte. Pri Modohnu ob letonski fronti so se zrušili srditi sovražni napadi. Na Estonskem se odvijajo zapadno od jezera Pskov teški boji.

20. avgust: Na jugu vzhodne fronte je sovražnik med rekama Dniestr in Seret zamažal obnavljanje svoje napade. Zapadno od Baranova so se naše divizije ves dan upirale sovražniku v težkih obrambnih bojih, razbremenjujoč se v sunkovitih protinapadih. Južno od Warke so bili zavrnjeni boljševiški oklopniški in pehotni napadi. Severovzhodno od Varšave je sovražnik tudi večerja kljub vpustavi novih rezerv pridobil le malo terena. Pri Vilkovišken in Sanku so nemške čete izjalovile več sovražnih poskusov prodora nemške fronte. Zapadno od Modohna so nastali sileviti boji z vdrilimi sovražnimi četami. Na Estonskem se traja močan sovjetski pritisk zapadno od jezera Pskov, ne da bi se bilo sovražniku posrečilo, pridobiti kaj bistvenega terena. Na visokem severu so naši planinski lovci zavzeli neko izgrajeno višinsko postojanko boljševikov.

21. avgust: Na vzhodu so boljševiki razširili svoje velenapade sedaj tudi na južni odsek vzhodne fronte. Napadati so začeli ob močni vpustavi bojnega letalstva južno od Tiraspolja in severozapadno od Jasija. Pri Mielecu, ob mo-

stiščih Visle pri Baranovu, pri Lublinu in pri Warci so bili boljševiški napadi odbiti ali zaustavljeni po trdem boju. Na Letonskem so vzpostavili nemški oklopniški odredi mimogrede izgubljeno zvezo s četami v Kurlandu preko Tuckuma. Vsi poskusi boljševikov, razširiti vdorne odprtine pri Modohnu in zapadno od jezera Pskov, so se zrušili. Nemško letalstvo je učinkovito posegalo v boje na zemlji ter je prizadejalo boljševikom velike človeške in gmatne izgube. Nad vzhodno fronto je bilo 20. t. m. uničenih 40 sovražnih letal.

22. avgust: Na jugu vzhodne fronte se nahajajo nemške in romunske divizije zapadno od Tiraspolja ter med Prutom in Seretom v težkih bojih z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami boljševikov. V teku teh bojev je bilo uničenih 200 sovjetskih tankov. Jugovzhodno od Mieleca se razvijajo srditi boji. Tudi na ostalih odsekih so se zrušili sovjetski napadi ob odločnem odporu nemških divizij.

23. avgust: V južni Besarabiji in Moldaviji napada sovražnik z močnimi oklopniškimi in motoriziranimi silami. Nemški in romunski odredi so zaustavili sovražnika po globokih vdorih na več mestih. Severozapadno od Baranova je bilo porazenih več boljševiških skupin. Vzhodno od Warke in severovzhodno od Varšave so se izjalovili novi sovjetski poskusi prodora. Med Bugom in Narevom je začel sovražnik ponovno napadati. V težkih bojih so naše čete zaustavile sovražnika v zadnjih črtah. V vdornem prostoru zapadno od Modohna so bili zavrnjeni boljševiki v protinapadu, istotako zapadno od jezera Pskov. Nemško letalstvo je učinkovito posegalo v boje, uničujoč letala, topove, vozila itd. 22. t. m. so boljševiki izgubili na vzhodni fronti 62 letal.

Rooseveltovi satanski načrti

Kako si prezident USA v s tujanju svoje zmage zamišlja usodo Nemčije — Nemške delavce bi zavlekli v Sibirijo

Ameriški časnika Lindley, o katerem je razširjeno mnenje, da črpa svoje informacije v Beli hiši, je objavil nedavno v listu »News Week« članek, ki daje vpogled v prave poveljne cilje prezidenta Roosevelta. Lindley pravi v svojem članku, da bo Roosevelt v slučaju zavezniške zmage Nemčijo podjarmil. Roosevelt po Lindleyjevih izjavah ne misli »četrtemu Reichu« dovoliti milejših kapitulacijskih pogojev kakor dosedanj nacional-socialistični vladi. V Beli hiši ne želijo nemške vlade po vzoru Petainove vlade v Vichy-ju in eploh ne dopuščajo kakoršnokoli nemško »vlado«. Nemčijo bi v tem slučaju več let strogo vojaško vladale zavezniške okupacijske čete. Popolnoma gluhi je Roosevelt baje tudi glede takozvanih »svobodnih Nemcev«, ki so se pojavili v Njujorku in drugih mestih Zedinjenih držav in ki bi ga radi prepričali, da je treba razlikovati med »dobrimi« in »slabimi« Nemci. Lindley pravi, da se bo morda tistim takozvanim »dobrim« Nemcem, ki so izdali svoj narod in domovino, omogočilo službe v uradih. Dobili bi nekaj lažjega dela kakor večina drugih Nemcev. Sicer bi pa tudi te kreature morale izpolnjevati vse zapovedi zavezniških okupacijskih oblasti. Mitrova pogodba za Nemčijo dolgo časa ne bi prišla v poštev, tudi ne bi od Nemčije zahtevali reparacij v gotovini. Nemško industrijo in nemške delovne sile bi vpustavili za »obnovo«. Tudi Sovjetska Unija želi zavleči nemške delavce v Sibirijo, kjer bi imeli delati v tamkajšnjih tovarnah.

Iz Rooseveltovih naklepov je razvidno, kaj namravljajo sovražniki storiti z nemškim narodom v slučaju svoje zmage. Nemška vojska bo te naklepe onemogočila s tem, da bo nadaljevala uničevanje sovražnika na vseh frontah. To je edini odgovor, ki ga ima Nemčija za Rooseveltovo pikančevanje na račun medvedove kože.

POLITIČNI DROBIŽ

□ Nezlomljena vitalnost nemške vojske. Madridski list »Informaciones« je objavil sledeči kratki in jedrnat komentar k vojnemu položaju: »Vitalnost nemške vojske je nezlomljena in kljub vsem dozdavnim protislovjem vodi nemško vrhovno poveljstvo vojno prej ko slej po svojih lastnih načrtih«.

Na Hrvatskem bodo vpoklicali tudi sedem-najstletnike. Dr. Ante Pavelić je podpisal zakon, s katerim se pričinja vojaška obveznost s takojšnjo veljavnostjo za vse tiste, ki so dovršili 17. leto svoje starosti.

□ Otvoritev Poglavnikove džamije. Dr. Ante Pavelić je 21. t. m. osebno otvoril novo muslimansko džamijo (cerkev) v Zagrebu. Kakor znano, je bil nekdanji okrogli umetniški paviljon pretvorjen s prezidavo in prigraditvijo minareta ali stolpa v muslimansko džamijo. Slovesne otvoritve se je udeležila celokupna hrvatska vlada z diplomatskim zborom, z visokimi častniki nemške in hrvatske oborožene sile ter voditelji ustaškega gibanja. V svojem govoru je povdarni Poglavnik pomen otvoritve zagrebske džamije. Govornik muslimanov se je zahvalil Poglavniku za pospeševanje gradnje ter je obljubil, da bodo muslimani vpustavili vse svoje sile za neodvisno državo Hrvatsko.

□ Suvicha so prijeli. Kakor poroča severoitalijansko radio, so aretirali na povelje grofa Sforza bivšega dolgoletnega italijanskega poslanika v Zedinjenih državah Severne Amerike, Suvicha. Suvich je bil tudi več let državni tajnik zunanjega ministrstva v času, ko je še Mussolini sam vodil zunanje ministrstvo.

□ Srbija je proti komunizmu. Ob drugi obletnici ustanovitve srbske državne straže je predsednik vlade general Nedić sprejel večjo skupnino kmetov ter jih pozval k se ožjemu sodelovanju proti komunizmu. Razen tega prireja vodja srbskega nacionalnega gibanja Dimitrije Ljotić, po Belgradu protikomunistična predavanja ter poziva prebivalstvo, da bi se oklenilo predsednika vlade generala Nedića. — Beograjski župan Jož vanović je nedavno govoril, po radiu ter obrazložil stališče Srbov do Subašić-Titove vlade, ki ne predstavlja nič drugega kakor zastarelo kombinacijo ljudske fronte in da ne sedi v tem emigrantskem odboru noben Srb. Tudi on je pozval Srbe, da bi se kakor doslej tudi odslej držali generala Nedića, ki jih bo vodil do prave svobode.

□ »V 1.« mora ostati naša tajnost! Vsa prizadevanja naših sovražnikov, da bi odkrili tajnost, ki skriva izdelovanje in ustroj našega povračilnega orožja »V 1«, so ostala doslej brez uspeha. V interesu skupnosti je, da se to učinkovito orožje, ki prizadeva sovražniku občutno škodo, kakor doslej drži tudi očesle v največji tajnosti in ne sme nikdo ničesar pripovedovati o njem. To velja za civiliste in vojsake, za moške in ženske, za mlado in staro. Sovražnik ne sme izvedeti ničesar o njegovem izdelovanju, izgledu ali sestavi, še manj pa o kraju izdelovanja in legi izstrelnih točk.

□ Razmerje med Japonsko in Sovjetsko Unijo. Kakor poroča japonska agencija Domei, se je japonski veleposlanik v Moskvi, Morišima, odpeljal dne 18. t. m. v Tokio, kjer bo poročal svojih vladi.

□ Svetovno židovstvo bi rado priredilo kongres. V Mehiki se poqajajo vodilni cionisti glede sklicanja svetovnega židovskega kongresa.

□ Premogovna kriza v Avstraliji. V Avstraliji je izbruhnila velika premogovna kriza, in sicer vsled pasivne rezistence delavstva. Ministrski predsednik Curtin je skušal posredovati med delavci in lastniki premogovnikov, toda vsa njegova prizadevanja so se izjalovila. V zadnjih tednih je opaziti znatno pojemanje premogovne produkcije. Glavni stan generala Mac Arthurja je opozoril Curtinovo vlado, da je odvisno nadaljevanje ofenzive proti Japonci od redne premogovne produkcije, ker bo anglo-ameriška vojska skupno z mornarico potrebovala odslej še mnogo več premoga kot doslej. Ker živi celo oboroževalna produkcija v Avstraliji glede preskrbe s premogom takorekto iz roke v usta, se bavi vlada z načrtom daljnosežnih pristilnih ukrepov.

□ Dewey predlaga... Republikanski kandidat za predsedniške volitve v Zedinjenih državah Dewey je izjavil v nedeljo na neki časnikarski konferenci v Washingtonu, da predlaga internacionalizacijo nemške pokrajine Ruhr.

Za mobilizacijo vseh razpoložljivih sil

Vera, duh in smisel za občestvo zmagujejo nad denarjem, sovraštvom in množino

Generalfeldmarschall von Brauchitsch je objavil v dnevniku »Völkischer Beobachter« sledeči pomembni članek:

20. julij 1944 je bil najtemnejši dan v zgodovini nemške vojske. Može, ki so nosili časno vojaško suknjo, so postali zločinci in zavrtni morilci. Poskusili so sunek z bodalom, čegar posrečitev bi bila pomenila konec Nemčije. Tu ni ničesar, kar bi se dalo tolažiti drugače ali pa olepševati.

Vojska sama je v kati zadušila nameravani atentat. S tem je izkličila nevredneže ter je tako tudi zunanje in notranje prerezala vse vezi tovarštva do njih. Njihova imena se bodo izbrisala.

Poleg globoke zahvale z ozirom na čudežno rešitev Führerja navdajata slehernega vojaka gnjev in sramota. Obenem pa je vse zagrabila neodoljiva volja, uprav sedaj vpostavliti vse sile, da bi se zlomil množinski naval sovražnikov. 20. julij ni omadeževal časti vojske. Storitve petih vojni let in junaška smrt stotisočev ne moreta biti zatemnjena z blaznim dejanjem malostvilnih nečastnežev, strahopetnikov in nevernežev. Po vzoru Führerja, ki je odšel takoj po ponesrečenem atentatu na svoje delo, izpolnjuje vojak še s tršo voljo do zmage kot doslej svojo dolžnost.

Z imenovanjem Reichsministra Himmler-ja poveljnikom nadomestne vojske in šefom vojne opreme, sta se vojska in *W*, ki sta se na vseh bojiščih že več let skupno borili in krvaveli, še tesneje združili. Marsikateri vojak je menda v prvem hipu obžaloval, da ta naloga ni bila poverjena preizkušenemu oficirju vojske. Toda kmalu

bo spoznal moč, ki se nahaja v Führerjevi odločitvi. Čas, v katerem sta bila vojska in *W* v medsebojni tekmi, je bil potrebna razvojnja perioda. Sedaj bosta obe združeni v skupni odgovornosti, napolnjeni z vero v Führerja in bodočnost Nemčije storili najvišje za vpostavo in zmago. Kot nacionalsocialisti in kot bivši vrhovni poveljnik vojske se priznavam k Führerjevi odločitvi s srcem in razumom.

Resnost položaja na koncu petega vojnega leta sili k najvišji vpostavi sil na vseh področjih. Ako res vpostavimo vse, da bi dobili vojno in ako opustimo vse, kar temu cilju ne služi brezpogojno, imamo nezastlutene možnosti. Najvišji zakon je, da jih spoznamo ter izčrpamo. Uspelo bo le tedaj, ako poleg državnega dirigiranja od zgoraj sodelujeta tudi volja in zavest dolžnosti pri posamezniku. Vsakdo naj prične pri sebi in svojem osebnem življenju. Vsakdo bodi vzgled in vzor na svojem delovnem mestu. Mnogo nepotrebne navlake še lahko vržemo s krova in mnogo papirja še lahko prihranimo. Uradni čimel iz miru in časov mora izumreti tudi v svojih zadnjih eksperimentih. Ves narod stoji v borbi. Fronta jo vodi z orožjem, domovina pa z delom. Tako bosta fronta in domovina obvladali vse težave. Vse drugo je nebitveno.

Mobilizacija vseh rezerv naših sil nam daje ponovno pravico do sigurnosti zmagovanja. Ni človeka na vsem svetu, ki bi zmagel stvarno zanikati, da nemški narod zdaleka nadkrijuje svoje sovražnike s strokovnim znanjem, z vojnimi storitvami ter z vojno moralno. Dokaz zato so doprinesli vojak, delavec, znanstvenik, kmetovalec, rokodelc in vsi drugi poklici, ne nazadnje

pa tudi nemška žena in nemška mladina. Potom Führerja je nemški narod pod močno vlado v nosilni ideji združen kot nikdar poprej v svoji zgodovini. O smislu in cilju te vojne ni nikakega dvoma. Pri sovražniku stoji številna premoč v ljudeh in materialu. Edini pa so si samo v zankanju. V končnem uspehu so še vedno triumfirali vera, duh, in smisel za občestvo nad denarjem, sovraštvom in množino.

Nemški narod je bil premagan vedno le vsled lastne krivde in se je dvignil vedno zopet iz lastne sile. Vojna, kakršno moramo prisiljeni voditi, je nemogoča brez protidurcev in izgub. Iz stiske raste vedno največja moč. To moč bo treba sedaj vpostaviti. Potem bo iz sramote 20. julija nastala obratna točka v smeri dokončne zmage.

V Wilsonovih stopinjah

Z lepimi obljubami bi hotela anglo-ameriška agitacija izvabiti Nemce in Japonce na svoje limanice — Gangsterska morala naših nasprotnikov

Iz Berlina poročajo: V Zedinjenih državah in v Angliji so se v zadnjem času slišali glasovi, ki so zahtevali spremembo zavezniške taktike v agitacijski borbi proti Nemčiji in Japoniji. S tem v zvezi je zanimiv članek, ki ga je objavil list »New York Daily News«, ugotavljajoč, da bodo kljub spremembi agitacijske taktike pravi nameni ostali neizpremenjeni. Nobenega dvoma ni, da se skriva za nesramnim predlogom sleparije žid, ki zatrjuje, da je treba preprečiti stalno obremenitev z ogromnimi žrtvami, ki jih morajo zavezniški pri-nasati, dokler se Nemčija in Japonska borita z dosedanjim nezdomljeno hrabrostjo. V deloma zelo neumnem članku se nahaja nasvet, da bi bilo treba Nemčijo — kakor v svetovni vojni — z lepimi obljubami pripraviti do kapitulacije. Se-le potem naj bi padla krinka in naj bi se z Nemčijo postopalo z vso brezobzirnostjo...

Sleparski predlog citiranega ameriškega lista temelji na sledeči zamisli: Amerika sama je v tej vojni že žrtvovala 300.000 mož. Omogočiti se mora ločitev nemških in japonskih mas od njihovih voditeljev. Roosevelt je napravil po mnenju omenjenega lista težko napako: Niti Nemcem, niti Japoncem ni dal nikakih upov za bodočnost ter jih tako sam podžiga k boju do zadnjega. Na ta način pa zahteva vojna vedno več ameriških žrtev. List je pristavil svoji kritiki značilna povdarek, da je treba proti Nemcem postopati z vso brezobzirnostjo, čim bodo prenehali z bojem. Glavno je, da se jih privede tako daleč, da bodo odnehali z bojem. V to svrhu je dobro sleherni sredstvo. Wilson je bil tako pameten, da je hodil po tej poti, podoba pa je, da Roosevelt ni tako »prebrisan« kakor Wilson.

To je torej morala naših nasprotnikov, morala, ki se je razkrinkala kot pravcata gangsterska morala. Iz te objave je torej črpati nauk, da je treba vsako ameriško izjavo in še tako mikavno vabilo iz Zedinjenih držav sprejemati s potrebnim nezaupanjem. Zdi se, da se je Dewey, predsedniški kandidat ameriških republikancev, že sprijemil z novo agitacijsko taktiko. Izjavil je, da ga je strah, če pomisli, da bodo v bodoče podrejene vse velike in male države gremiju treh ali štirih zmagovalnih velesil. To je po njegovem mnenju najokrutnejša oblika modernega imperializma. Ali zamore garantirati Dewey, da njegov občutek ogabnosti, ki ga ima sprito ugibanja o takem svetovnem redu, ni morda prikrivanje tiste nekdanje Wilsonove »prebrisanosti«. Takemu nasprotniku, kakor je Amerikane, je treba — hočeš, nočeš — prisojati najslabše, če nočeš postati žrtev sleparije, ki je ni več mogoče popraviti. Laž. Izdajstvo in sleparstvo so elementi zavezniške politike. Nobeden Evropejec ne bo kedarkoli dognal vseh registrov zapadnega gangsterstva in njegovih posledic. Obvarovati pa se moramo slabosti, verovati besedami, ki se nam zdijo tako »človeške«. Kakor nam je torej »New York Daily News« povedal, je vsaka taka beseda drugače mišljena. Pisu dotičnega članka velja naša zahvala, da nas je tako odlično in veljavno informiral o morali kvaliteti svojih sonarodnjakov.

□ Viktor Emanuel v Rimu. Kakor poroča angleška poročevalska agencija Reuter je bivši kralj Viktor Emanuel nenadoma prispel v Rim.

Nemir v sovražnem taboru

Ugibanje o roku vpostave novega orožja — Zmagati bi hoteli še pravočasno z „ortodoksnim“ orožjem

»Völkischer Beobachter« prinaša iz Lizbone sledeče zanimive informacije: Anglo-Amerikanci spremljajo svoj velenapad v Franciji z živčno ofenzivo brez primere. Preuranjeno naj bi ta ofenziva dopovedala svetu, da je Nemčija na koncu svojih sil. Kakor je razvidno iz oklicev, ki sta jih podpisala Eisenhower in Montgomery, imajo v sovražnem taboru veliko naglico ter pri tem ne računajo z dejstvom, da je izkrcanje v Južni Franciji docela odkrilo njihove strategične namene. S tem izkrcanjem so vrgli svoje neznane karte na mizo ter dali s tem nemškemu vrhovnemu poveljstvu zaželeno svobodo disponiranja.

Sovražno vodstvo precenjuje svoje lokalne uspehe v Franciji tako, kakor da bi bila Francija Evropa in ves kontinent že zavojevan. Angleška agitacija se hrani z videzom in vzbuja napačne upe glede hitrega konca, čeprav skuša diplomatski dopisnik lista »News Chronicle« v nekem članku dokazovati, da Nemčija po 20. juliju nikdar ne bo kapitulirala in da bo bržkone v doglednem času servirala velika iznenadenja.

Ameriški list »Philadelphia Evening Bulletin« piše bodesečno: »Od Stalingrada naprej se nahaja Nemčija v defenzivi. Od pamitveka se vsaka vojskupača sila v defenzivi pripravlja na odločilne udarce, kakor je to Anglija storila po katastrofi 1940/41. Tembolj velja to za Nemce, za narod, ki je bil na vojaškem področju vedno najbolj iznajdljiv in znanstveno najbolj podkovan. Mi ne vemo, kaj so pripravili Nemci v dveh letih obrambe. Toda to je mora odgovarjati zmagoslavju, sicer nemško vodstvo in nemški narod ne bi bila tako mirna, odločna in pripravljena. Morda bi bile le-teče bombe predokus strahote, za nas pa signal k naglici.« Ta glas je značilen za razpoloženje v sovražnem taboru.

Grizot nemir navdaja Angleže in Amerikance pred bodočnostjo. V anglo-ameriških listih objavljajo vedno več znanstvenih sestavkov vodilnih fizikov, polnih ugibanj glede sredstev, s katerimi namerava Nemčija izsiliti preobrat v vojni sreči. Pri tem je vpadljivo, da se ravno Amerikanci najbolj bavijo s to zadevo. Tu v Lizboni doživljamo pravcato dirko informacij o doždevnem roku vpo-

stave nemškega novega orožja. Silno pozornost je zbudilo neko predavanje, ki ga je imel profesor von Weizsäcker o fiziki atomov, ker menijo, da bodo našli jedro nemških namenov.

Najgloblji vzrok ameriškega razburjenja so baje privatne izjave židovskih znanstvenikov, ki imajo slično kot Einstein vsled svojega dolgoletnega delovanja v Nemčiji približno pojem o stanju nemške fizike. Ti znanstveniki so mnenja, da je nemška znanost na polju modernega vojskovanja zmožna vsega, zato svarijo pred podcenjevanjem nemških napovedi. Šli so po Einsteinovo sodbo, ko je Führer izjavil: »Besedo ima sedaj nemška znanost!«. Stari žid Einstein je baje izjavil, da je zveza med nemškimi generali in nemškimi znanstveniki pod nacionalsocialističnim vodstvom več kot nevarna, ker so bili nemški profesorji že takrat, ko je on zapustil Nemčijo, na tem, da rešijo do tedaj neuspele naloge, ki bi postavile na glavo vse dosedanje vojskovanje, obenem pa bi njihovi povzročitelji dali strašno silo. Ta informacija iz navadno dobro informiranega vira tvori dragoceno dopolnilo k sovražnim ugibanjem o naslednicah povračilnega orožja »V 1«. Tu imamo tedaj odgovor na vprašanje, zakaj hočejo naši sovražniki na zapadu pod vsemi okoliščinami izsiliti odločitev pred sredino oktobra.

V Londonu in v Njujorku se dejansko bojijo tehniške premoči, zato bi hoteli še hitro zmagati z »ortodoksnim« orožjem, kakor ga tvorijo tanki in letala, preden bi jih pojav novega orožja napravil zrelim za staro železe. Nobenega dvoma ni o tem, da je Nemčija v tej svetovni borbi celokupno vojskovanje že v drugi revolucionalizirala. Zavezniška parola se glasi trenutno: »Bliskovita vojna za vsako ceno«. Ker pa nemške armade branijo sleherni meter zemlje čim dražje in ker je časovnik iz Teherana popolnoma zmešan, obenem pa je že minulo za vojne operacije najbolj prikladni del poletja, ne da bi bili Anglo-Amerikanci izsilili odločitev ter uničili bistvene dele vojske na zapadu, deluje čimdalje čas za branilce Evrope. Kaj pomeni to sedaj, ko je trenutni vojni položaj velika računaska naloga s činiteljem časom, pa ni treba posebej omenjati.

Junaška borba s sovražno premočjo

Klic po novem orožju in novih armadah — O cilju nemške preoborožitve

Vojaški sodružnik dnevnika »Tagespost« je sporočil svojemur listu iz Berlina naslednje zanimive informacije:

Čim napovedana in v delu se nahajajoča nemška preoborožitev ne pritisne vsakemu bojišču svojega žiga, t. j. čim ne povzroči svojega učinka tam, kjer bi morala pasti jasna odločitev v našo korist, se smatra nemška vojska izpostavljena položaju, ki mu ne dopušča, da bi se vzdrljal napram sovražniku z doslej uporabljenimi bojnimi sredstvi, to pa napram sovražniku, ki ima ta sredstva na razpolago v mnogo večjem obsegu kot mi. Z drugimi besedami: Gmotna in številčna premoč sovražnika prihaja v tem času sovražnega interesu nam popolnoma do veljave. Sedaj gre predvsem za to, da se skrajša ta nevarni čas in da se nemškemu vojaku omogoči zopet tista vodilna vloga, ki jo je posedoval ob začetku in ki jo je moral nato prepustiti sovražniku, ker naš tehniški napredek v oborožitvi s časom vojne ni bil samo dohiten, temveč so ga celo prehiteli. Tega položaja ni možno tajiti, niti sprejdati. V razmerju moči na frontah se nič ne spremeni s trditvijo, da za nemškega vojaka upliva in premoč na ljudeh in materialu kratkoročno niso veljavni. To bi odgovarjalo pogreškam nemškega vodstva v prvi svetovni vojni, ki je odredilo vojakom na zapadu ročno granato kot edino sredstvo za obrambo proti tankom. pričakujoč, da bo taktičen učinek tega novega orožja možno izravnati s tehničnimi pripomočki nezadovoljivega načina.

Kar se odigrava v teh tednih na zapadu, ne odgovarja pričakovanju, ki ga je imelo nemško ljudstvo napram invazijskemu napadu. Bislvena oznaka za potek vojskovanja na zapadu je dejstvo, da se mora nemška vojska boriti proti štirim najbolj opremljenim armadam in tisočim letalom vseh vrst. Nemška vojska se bori v zraku brez podpore, ki bi bila zmožna, izravnati sovražno množinsko vpostavo na isti ravni. Vsled tega zamore sovražnik pregledati vsak nemški gibljaj. Tako tudi vsako nemško vpostavo k protinapadu, bodisi lokalno ali operativno. Gmota svoje artilerije lahko vodi glede ognja sovražnik iz zraka. Z lovskimi bombniki in letali, ki streljajo, z raketami, se nahaja sovražnik nad vsemi cestami nemškega pohoda. Kjer se njegovi naskočni valovi zaustavljajo jih skuša potisniti naprej z vpostavo velikih bombniških sil. Temu neenakemu načinu boja zaenkrat ne pomaže podpora z orožjem »V«, ker njegova samobitnost ne dovoljuje, ali še ne dovoljuje vpostave na bojišču. Nemške oklopniške in pehotne divizije v severni Franciji so prepuščene samim sebi. S svojo umetnostjo improvizacije so storile že pravcate čudeže ter tako oslabilе marsikatero storitev sovražnega orožja.

To pa še ne zadostuje za poraz sovražnika. Sovražnik je razbil mostišče, v katerem je sedel skoraj osem tednov ujet. Bitko na zapadu je spremenil v premikalno vojno, ki hitro koraka po področjih, v katerih ne gre samo za Normandijo, temveč za Seino in Ile de France, za takozvano srce Francije, ki je vojaško mnogo manj pomembno kakor črta na reki Seine med Parizom in Rouenom, na katero pritiska sovražnik sedaj prav posebno. Operativni načrti sovražnika, ki so se naslanjali na prodor v Bretagn, so bili preprečeni, v kolikor so stremeli za uničenjem naše normanske armade v kotlu Falaise. Toda ta preprečen napor je nadomestil sovražnik z novim poskusom, ki gre proti spodnji Seini, kjer ekuša po možnosti še pred našimi divizijami prispeli na obalo, da bi preprečil prehod proti vzhodu. Nemški regimenti, ki so že več tednov krvavili na normanskih tleh, so si morali svojo pot proti vzhodu odpreti z bojem, ker je sovražnik z dodatnim sunkom iz severa stal že na njihovih cestah umika. Tako si bodo šele morali izvojevati pot preko Seine.

Spričo tega razantnega razvoja stopa fronta na Rivieri tako glede učinka kakor glede upliva na zapadni položaj v ozadje. Tamkaj še prva faza bitke po izkrcanju ni končana. Sovražnik se ojačuje, koraka zaenkrat proti Toulonu in svojih operativnih gibljajev proti dolini Rhone še ni prišel. Z sedaj pa se lahko reče, da obsek bojišča na jugu in obsek udeleženi sil ne bo ponovil bitke na mestu, kakor je nazprej nastala v Normandiji.

Sovražna premoč odreja bitko na zapadu. Ona predpisuje vodstvu naše armadne skupine na zapadu, kakšne ukrepe je treba izvesti, da bi se preprečilo sovražniku, vreči dejstvo njegove premoči z vso konsekvenco kot utež na tehtnico odločitve. S prepustitvijo vsega, kar je nebitveno, se mora marsikaj odpisati. Na čelu vseh ugiibanj je operativna gibljivost armadne skupine in nje ohranitev. Sovražnik hoče jahati preko časa, ker se ga boji. On gradi vso na interimu njegove premoči, ki jo poseduje. Ta premoč bo učinkovala tako dolgo, dokler preoborožitev ne bo spremenila bojišča. Dobro si je zapomniti: Bojišča, kajti odločitev pade samo tu na vojaški in strateški ravni. To pomeni: Nove armade in novo orožje, ki bodo dajale tudi položaju v tretji dimenziji nov obraz. Zmanjševanje trajanja tega interima sovražne premoči odreja obseg njenega upliva in velikost škode, ki jo je doslej napravila in še utegne napraviti. Cilj je jasen: Odstranitev učinka premoči. Ta cilj je treba naglo doseči, kajti v časovnem činitelju se nahaja največja nevarnost. Sredstva, ki jih bo treba pripraviti, morajo oropati premoč njene težine, to se pravi, jo razbiti. Tedaj pa se nam bo odprla cesta v smeri k odločitvi.

Vojna za Vzhodno Veliko Azijo

Pomembni govor japonskega zunanjega ministra Šigemica — Politika Japonske napram ostalim narodom

Japonski zunanji minister Šigemica, ki je obenem tudi minister za Veliko Vzhodno Azijo, je imel ponedeljek govor, ki so ga prenašale vse japonske radiopostaje. V svojem govoru je razvil Šigemica politiko, katero hoče Japonska uresničiti v razmerju do ostalih narodov Velike Vzhodne Azije. Japonska, tako je dejal minister, hoče vzpostaviti Vzhodno Azijo v svoji pravi obliki. Kardinalna točka japonske politike je vzhodnoazijsko prebujenje. Japonska se bo borila tako dolgo, dokler skupni sovražnik Velike Vzhodne Azije ne bo uničen. Minister Šigemica je nato govoril o novi politiki napram Kitajski. Leta 1943 je bila s Kitajsko sklenjena pogodba na temelju enakosti in reciprocitete. Pogodba predvideva umaknitev japonskih čet iz Kitajske po sklepu obsežnega miru. Jasno je, da se japonske operacije na Kitajskem ne obračajo proti režimu maršala Čangkajskega, temveč proti anglo-ameriški agresiji. Z novo politiko napram Kitajski je pričel tudi uspeh japonske politike v smeri Velike Vzhodne Azije. Tako so dosegle Kitajska, Tajland, Birma in Filipini svojo nacionalno neodvisnost s pomočjo junaških naporov njihovih patriotskih voditeljev. Narodi Velike Vzhodne Azije so se novembra lanskega leta zedinili v sledečih dveh točkah: 1. Medsebojno spoštovanje neodvisnosti in suverenosti in 2. sodelovanje in edinstvo teh narodov na podlagi enakosti in medsebojnosti. Šigemica je končal svoja izvajanja s sledečo ugotovitvijo: »Vojna nam je dala dvoje nauk: spomnili smo se lastnih sil, obenem pa smo razvili držo, ki bi jo imenoval: popolno edinstvo v smislu vsi za enega in eden za vse v vsakem položaju.«

napad ladij je Temistokles zmagal in tako rešil grško kulturo. Omeniti je, da se je moralo perzijsko brodovje radi eksponiranega otoka deliti in se ni moglo razviti v ozkem prekopu tako, kakor bi to odgovarjalo številni premoči ter izvežbanosti mstva.

Da lahko novo orožje spremeni svetovno sliko, so dokazali tudi Rimljani. Spočetka niso imeli nikakih pomorskih izkušenj v boju s Kartageni. Po štirih letih brezuspešne borbe na suhem v prvi punski vojni so se odločili za izgradbo svojega brodovja. Kot vzor za gradnjo ladij jim je služila neka kartagenska pentera. To so bile takratne velike bojne ladje s 375 možmi posadke in pet vrstami vesel v nadstropjih. Rimljani so izkoristili položaj tako, da so svojo pomorsko neizkušenost izravnavali z vpostavo bojnih legionarjev. Rešitev uganke so našli s tem, da so izumili posebni most, s katerim so naskakovali sovražne ladje. Ladja, ki je bila doslej orožje, je postala s tem bojišče. Rimljanom je bila tako podana možnost, vpostaviti nadrejenost svojih suhozemnih vojakov tudi na morju. Ker Kartageni proti temu niso imeli niti tehniškega niti taktičnega sredstva, so zmagali Rimljani že v prvi pomorski bitki pri Myli leta 260 pred našim štetjem.

Ce so Rimljani iskali boj moža proti možu, so utemeljili Angleži v vojni s špansko armado svojo pomorsko pozicijo tako, da so se boju izognili. Imeli so hitre ladje, ki so bile izredno dobro opremljene s številnimi in težkimi topovi. To jim je omogočilo dober artilerijski učinek. Vsled sile svojega ognja ni več prišlo do bojev na ladjah samih, temveč samo še do artilerijskih bitk. Španjolci so bili vpostavljeni še na mostove, kakor so jih imeli stari Rimljani, zasmejevali pa so artilerijo kot postransko orožje. Tako je bila porazena njihova ponosna armada. In njen voditelj Medina Sidonia je javil svojemu kralju: »Angleži so se borili s težko artilerijo, mi pa z arkebuzami in musketami na blizino.«

Zavedamo se, da bo v sedanji vojni tudi na morju padla zadnja odločitev za nas. Najsi se borijo sedaj še ribiške ladje proti angleškim in ameriškim križarkam, dokončna zmaga nam bo dala predpogoje za udarno nemško in s tem evropsko brodovje, ki bo za vse čase zavarovalo pomorsko veljavo našega starega kontinenta.

Zgodovinski dokazi

Razmerje pomorskih sil — Novo orožje izpreminja sliko sveta
Tudi na morju bo padla zadnja odločitev

Ko smo vstopili v vojno, je bilo razmerje sil na morju zelo neenako. Do zob oborožene pomorske sile so se nahajale pred nemško mornarico, ki je bila šele v štadiju svoje prve izgradnje. Šest let med prevzemom oblasti in izbruhom vojne je bilo prekratkih, da bi se bilo omogočilo pomorsko oborožitev večjega obsega. Mornariški pakt med Nemčijo in Anglijo je v ostalem dokazal, da Führer ni želel tekmovalne oborožitve na morju. Nemška zunanja politika je pred vojno iskala poravnavo z Anglijo. Naša politika je bila kontinentalna, naša oborožitev pa je bila izravnan v smeri suhozemne strategije. Čeprav ni bilo nikakih točk dejanskega trenja, je prišlo vsled uničevalne volje naših nasprotnikov do vojne z dvema močnima pomorskima silama Anglijo in Ameriko.

Naša številčno slaba in podrejena vojna mornarica je imela že od vsega početka zelo težko stališče. Če je kljub temu zmanevirala sovražnika v krize, je to pripisati le dejstvu, da je razpolagala ne samo z najboljšimi pomorščaki, temveč

tudi z odgovarjajočo gibljivostjo in iznajdlivostjo, priti tudi v najtežavnejšem položaju do uspehov. Najboljši dokaz za to trditev tvorijo naše podmornice, v zadnjem času pa tudi vpostava torpeda z enim možem.

V zgodovini pomorskega vojskovanja imamo mnogo primerov, v katerih so narodi, ki so bili spočetka podrejeni, premagali z vpostavo novega orožja ali z uporabo nove taktike ter z drznostjo in hrabrostjo tudi številčno nadrejenega sovražnika.

Tako je konfrontirala prva večja pomorska bitka, ki nam je znana iz zgodovine, prav tako dvoje neenakih brodovij. To je bilo leta 480 pred našim štetjem, ko je Temistokles v spoznanju, da gre v borbi s Perzijci za pomorsko bitko, proti vsem težkočam v lastnem narodu zgradil pomembno brodovje. Perzijsko brodovje je bilo tudi glede izvežbanosti nadrejeno, ker so na njihovih ladjah opravljal službo izkušeni maloazijski in feničanski pomorščaki. Samo s spretnim izabljanjem taktičnih dejstev ter z uvedbo kljuna za direktni

Bilder aus dem Kriegsgeschehen

**Werferbatterie
geht in Stellung**

Im Raum südöstlich Caen, in dem zur Zeit schwerste Abwehrkämpfe toben, ist eine Batterie Werter auf Selbstfahrlafette unter alten, eine gute Deckung bietenden Bäumen in Stellung gegangen. In wenigen Minuten wird die Batterie ihre Wurfkörper gegen den Feind schleudern

PK-Kriegsbericht
Raske (Sch)

Die Männer des RAD bauen Ostpreußens Schutzwall

In die Front jener vielen Ostpreußen jeden Alters und jeden Berufes, jeder Form und jeder Gliederung, die am Schutzwall Ostpreußens haben sich auch die Männer des RAD eingerichtet. Sie tragen mit ihrer Arbeit dazu bei, dem bolschewistischen Eindringen das Betreten Ostpreußens Erde zu wehren. Ein Panzergraben entsteht!

RAD-PK-Mitglied Tomaszek (Sch)

Frische Reserven treffen ein

Unsere erfolgreichen Gegenstöße im Nordabschnitt der Ostfront sind nicht zuletzt der Zuführung frischer Reserven zu verdanken. Soeben sind LKWs, die die Grenadiere so weit als möglich nach vorn brachten, eingetroffen. Nun heißt es absetzen und den Rest des Weges in die Stellungen zu Fuß zurücklegen

PK-Kriegsbericht Schwoon (Sch)

„Die Engländer greifen an!“

Bilder aus den Kämpfen in der Normandie Vom Heldentum unserer tapferen Soldaten
von Kriegsbericht Hans R. Wiese

KP Klotzig und dunkel, wie erstarrte Riesentiere stehen Panzer und Sturmgeschütze am Wegrand unter Bäumen und Buschwerk und in Waldstückchen. Wäre nicht das lang heraustagende Geschützrohr, man würde sie unter der Tarnung aus Ästen und Zweigen auch auf nahe Entfernung nicht erkennen. Sie warten hier auf ihre Stunde.

Seit Wochen geht es nun so: der Engländer greift mit ungeheurem Materialaufwand an einem schmalen Frontabschnitt an. Angreifen, das heißt beim Feind: stundenlanges Bombardement der vorgesehenen, meist schmalen Durchbruchstellen durch schwere Bombengeschwader, Niederhaltung des Nachschubs und des Verkehrs hinter unserer Front durch Jagdbomber und Artillerie, stundenlange Beschießung derselben Frontstelle durch Artillerie aller Kaliber, dazwischen immer wieder neue Feuerüberfälle mit schweren Granatwerfern oder Werfern. Und wenn dann, nachdem so um den deutschen Soldaten oft für einen

ganzen Tag und eine Nacht die Hölle entfesselt worden ist, er kein Essen nach vorn bekommen und keine Minute geschlafen hat, Kameraden durch Verwundung oder Tod aus der Kompanie ausgefallen sind, dann rollt der Engländer mit Dutzenden von schweren Panzern und Sturmgeschützen gegen die Stellung der Kompanie oder des Bataillons an, meist im ersten Morgengrauen. Und auch dann noch kommt er nur zögernd, von Hecke zur Hecke und von Busch zu Busch sich vorarbeitend, und steht bald schon nach wenigen Kilometern, um nun die Materialwalze über die nächsten wenigen Kilometer mit ebenso großer Heftigkeit zu entfesseln.

Dann aber setzen sich die unförmigen Buschhaufen in Bewegung — soweit möglich bei Dunkelheit — stellen sich zum Gegenangriff auf. Dann wird der feindliche Einbruch im Kampf Panzer gegen Panzer entweder »gerade gebogen« oder aber seine Ausweitung verhindert, bis die Infan-

terie wieder eine zusammenhängende Hauptkampflinie gebildet hat.

Ob es stimmt, daß der Feind heute etwas Besonderes vor hat? »Les anglais attaquent!« — »Die Engländer greifen an!« hatten Flüchtlingshaufen, die uns auf der Anfahrt in den frühen Morgenstunden begegnet waren, gesagt. Ihre Augen starrten schreckerfüllt und ängstlich, einige wenige Habe schoben oder zerrten sie auf Handwagen oder Karren mit sich. Nur wenige hatten Pferd und Wagen und eine Kuh gerettet. »Die Engländer greifen an!«, das ist das Signal, das in Städten, Dörfern und auf Bauerngehöften Männer, Frauen, Kinder und Greise in Flüchtlingsnot, Elend und Entbehrung auf die Landstraße wirft. Welcher Franzose denkt hier noch an diese oder jene politische Richtung seines Landes oder an die »Befreiung«?

Sie alle wissen nur eins: Wenn der Engländer kommt, dann werden, lange bevor der Kampf sich ihrem Heimatort nähert, jede Stadt und jedes Dorf und später auch die Mehrzahl der Bauerngehöfte in Schutt und Asche gelegt. Wenn eines Tages am Himmel ein nicht endenwollender Strom von Bombengeschwadern von Westen oder Norden daherzieht, wenn, erst fern im Hinterland, dann immer näher der Front, die Erde von den Tod und Vernichtung säenden Flächenwürfen erzittert, dann ist es so weit. »Die Engländer greifen an!« Feuer und Tod für alle Lebewesen, ganz gleich ob in der Nähe Soldaten sind oder nicht, Feuer und Zerstörung für alle Häuser, Kirchen, Schulen — nur um das Risiko eines Kampfes Auge

**Mit todesmutiger
Entschlossen-
heit**

springen die Panzergrenadiere über das vom Bersten der Artilleriegeschosse erfüllte Schlachtfeld dem Feinde nach. Die Sicht ist von den Rauchwolken ausbrennender Sowjetpanzer vernebelt, die in Massen im Gelände liegen

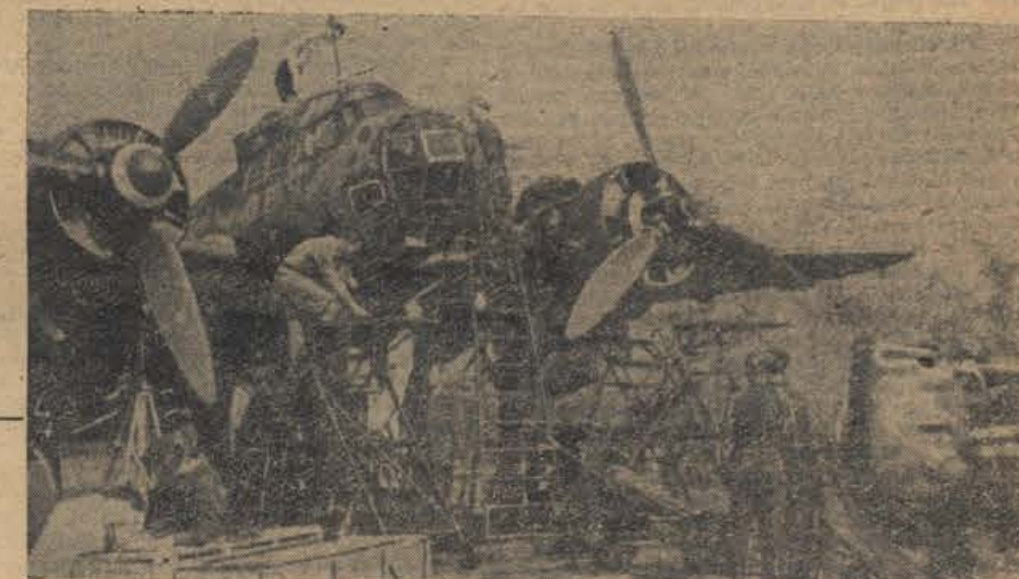
PK-Kriegsbericht
Grönert (Sch)

In der Feldwerft

Während noch kleine Ergänzungsarbeiten von kundiger Hand an dem Kampfflugzeug ausgeführt werden, sind inzwischen die neuen Motoren fest eingebaut und die Luftschrauben aufgesetzt worden. Bald ist die Maschine wieder startklar

PK-Kriegsbericht Benisch Atl-Sch

über sich starrt, dann mag man es vielleicht glauben, daß es ein schöner Sommertag ist.

Nur kurze Zeit aber bleibt es so geheimnisvoll still. Ein dumpfes Rollen in der Ferne, ein Heulen in der Luft, und dann folgt Schlag auf Schlag der krachenden Detonationen von Granateinschlägen. Das Artilleriefeuer hört nicht mehr auf. Die Feuerschläge werden bald hierhin, bald dorthin gelegt. Systematisch wird Ortschaft um Ortschaft vorgenommen. Was die schweren Bomben noch nicht zerstört haben, fällt nun den schweren Granaten zum Opfer. Darüber kreisen wieder ununterbrochen Flieger und leiten das Zerstörungswerk. In den Abendstunden steigert sich das Feuer zum Orkan und hält ununterbrochen bis drei Uhr morgens an. »Heute greifen sie hier an!« Das war schon jedem Soldaten in seinem Erdloch klar geworden. Der Nachthimmel flammte und zuckte auf, ein ungeheures Brüllen stieg zu den Sternen auf, und die Erde zitterte und schüttelte sich von den vielen tausend Wunden, die ihr geschlagen wurden.

Um vier Uhr morgens rollten die Feindpanzer gegen unsere Linien los.

Es war ein noch blutjunger Soldat, der da neben dem leichten Maschinengewehr in seinem Erdloch hockte. In der Dunkelheit, die nach Mitternacht nur durch das Mondlicht erhellt wurde, waren seine Züge schwer zu erkennen. In dem Flackern der Detonationsblitze schien es, als zögen sich scharfe Züge um seinen Mund, die aber nach kurzen Ansätzen schon im Dunkel der langen Bartstoppen verschwanden.

Trommelte die Artillerie gerade auf diesen Abschnitt, so kauerte er sich tief in sein Erdloch. Rückten die Einschläge mehr nach links oder rechts oder hinten, dann hob er ab und zu den Kopf und versuchte aufmerksam nach vorn zu lauschen. Niemand spricht in einer solchen Lage mehr als unbedingt notwendig. Aber wenn ein besonders heftiger Feuerschlag der eigenen Artillerie nach drüben ging, dann murmelte er etwas wie: »Fest!« oder »Euch sollte man eine Rakete in den...« und anderes mehr. Als vor Einbruch der Nacht der Kompanieabschnitt einmal kurze Zeit ruhiger war, hat er erzählt: »Ich bin jetzt drei Wochen hier im Kampf, aber ich habe noch keinen Feind drüben — außer den Gefangenen, die wir gemacht haben — gesehen. Höchstens bewegt sich ein Busch etwas, oder

MALE VESTI

* **Kaznovani zločinci.** Radi tatvine 18 vojno-poštnih paketov je obsodilo sodišče v Marburgu 21-letno poštno nameščenko Angelo Korsche iz Tüfser-ja, Kreis Cilli, na pet let težke ječe. — 44-letni bivši vodja tovarniške kuhinje, Wilhelm Sürig iz Gurfelda, Kreis Rann, je v jeseni 1943 z napačnimi prijavi o stanju prehranjevalcev prispeval živilske nakaznice za 1581 prehranjevalnih dni. Na ta način pridobljena živila je uporabljal deloma za delavce v tovarniški kuhinji, deloma pa za lastne svrhe, in sicer za »pogostitev gostov« in zamenjalne kupčije. Dobil je dve leti težke ječe. — 20-letni predkaznovani pomožni delavec Medardus Nedelko je v trinajstih primerih izvalil od svojcev k vojakom odtislih sonarodnjakov, katerim se je izdajal kot tovariš in vojak, večje količine živil in denarja v skupni vrednosti 370 RM ter jim zagotavljal, da bo vse to izročil vojakom. Sodni izvedenec je v svojem spričevalu ugotovil, da je obtoženec duševno zaostal in slabo razvit ter ga je vzporediti v pogledu razuma z 18-letnim. Na podlagi zdravniškega izvida se ni uporabilo odredbe o ljudskih škodljivcih, ki določa smrtno kazen, temveč so ga obsodili na dve leti težke ječe.

* **Ameriški general je padel.** Brigadni general James Wharton, ki se je nahajal na francoskem bojišču, je padel v boju.

* **Pet mesecev ječe za prestopke proti zaletitvi.** Med nekim letalskim napadom na Insterburg je neki lastnik večjega stanovanja poplaval s svojimi znanci pri široko razsvetljenih oknih. Ko je bil dan znak »Entwarnung«, je v spalnici še prižgal velik lestenec. Naslednjega dne se je imel zagovarjati pred uradnim sodiščem, ki mu je v hitrem postopku prisodilo pet mesecev ječe s takojšnjim nastopom kazni. Olajševalna je bila okolnost, da je storil svoj prestopki proti zaletitvi iz zanikarnosti, sicer bi bila kazen še mnogo večja.

* **Vilivali bodo bloke stanovanjskih hiš.** Nemški profesor Neufert je izdelal nov stavbeni nauk o gradnji stanovanjskih hiš, o katerem poroča »Westdeutscher Beobachter« med drugim sledeče: »Professor Neufert je izumil postopek, ki bo omogočil delavcem s prav malo telesnih sil v senci in pod streho v vsakem letnem času vlivati stanovanjske hiše, ki bodo predstavljale višek novega stavbarstva. Cel blok hiš se bo takorekoč vlival v nalašč v to svrhu postavljenih delavnicah ter izdelal kakor izdelujejo danes na primer lesene hiše. Uporaba strojev ne bo kvarno vplivala na kakovost stavb. Bistveno vlogo bo pri tem igrala samo dobava oken, vrat in ostalih inštalacijskih predmetov, kar bo treba v izdelovanju tudi pospešiti. Izdelovalnice hiš bodo v tednu in pol vile in izdelale v evrovem stanju po eno hišo s pritličjem in štirimi nadstropji. V treh tednih se bo normalno izdelalo in postavilo pet družinskih hiš s popolno notranjo ureditvijo.«

* **Zakaj moramo štediti odpadke papirja?** Strokovnjaki so izračunali, da privedemo z enim vagonom starega papirja, ki gre nazaj v tovarne za izdelovanje papirja, sekanje 105 dreves, 300 delovnih ur strokovnih delavcev ter približno 11.000 kilovatnih ur toka. Spričo te statistike je pač utemeljeno vsako prizadevanje, ki gre za tem, da se prištedi odpadke papirja kot surovino za izdelovanje novega papirja. Kdor mesečno prištedi 12 kg starega papirja, je letno prihranil sekuro enemu drevesu.

Blätter, oder Halme im Feld. Dann habe ich mit dem Maschinengewehr wenigstens dahingehalten. Die machen es nur mit ihren Flächenwürfen, der Artillerie, den Granatwerfern und den Panzern. Wenn ich doch mal mit meinem Maschinengewehr auf sie zielen könnte!

Wer vermag in die Seele dieses jungen Soldaten zu schauen. Es gibt so viele von ihnen hier. Sie haben gelernt, alles zu ertragen, und wenn es auch noch so unmöglich erscheint, ihr Dasein ist Liegen im feuchten Erdloch, ist Schießen, es sind Stunden und Stunden besinnungsloser Anklammerung an das Leben, und es ist dann, wenn der Feind eingebrochen ist, die Ausführung des Befehls, ruhig zu folgen und alles Gerät mitzunehmen, um es in der neuen Stellung wieder einzubauen.

Es ist ein namenloses schlichtes Heldentum, ohne äußeren Glanz und nur verklärt durch die innerste Hoffnung jedes einzelnen, daß dieses übermenschliche Opfer kommenden strahlenden Tagen gebracht wird.

HRABRI SPODNJEŠTAJERCI

Za hrabro zadržanje pred sovražnikom so dobili Eisernes Kreuz II. Klasse: Gefreiter Karl Lanegger in Rupert Mallek iz Ortsgruppe Drauweiler, Kreis Marburg-Stadt; Gefreiter Anton Kramer in Gefreiter Anton Kogu iz Ortsgruppe Cilli-Kötting; Grenadier Franz Kolednik iz Paradeisa, Ortsgruppe Ankenstein, Kreis Peltau; Gefreiter Max Harb, Ortsgruppe Frauenberg, Kreis Marburg-Land; Gefreiter Adolf Kopsche, Ortsgruppe Monsberg, Kreis Peltau; Gefreiter Johann Deutschmann, Ortsgruppe Gams, Kreis Marburg-Stadt.

* **Trideset let je spala.** V neki vasi Transvala se je te dni prebudila Anna Svanepoel, ki je spala celih trideset let. Pred tridesetimi leti je rekla svoji materi lahko noč in šele po tridesetih letih so jo v neki bolnišnici v Johannesburgu zopet zbudili. Med tem svojim spanjem je ta ženska postala stara 48 let, ne da bi kaj vedela o dogodkih zadnjih 30 let. Od njenih sorodnikov ne živi nikdo več, njene noge so v tem času postale neuporabljive, spominja se pa še samo na to, kar je doživela kot mlada deklica. O pravem vzroku te spalne bolezni ne znajo zdravniki ničesar. Prebudila se seveda tudi ni na enkrat, temveč so se znaki prebuditve kazali že cel dve leti, medtem ko je šele sedaj prišla zopet k popolni zavesti. Zdravniki stojijo pred uganko in ne morejo ugotoviti vzroka te bolezni.

* **Sedem let težke ječe za vlome v tobačne trafike.** Izredno sodišče v Wenu je obsodilo 32-letnega Georga Sugigana na sedem let težke ječe, ker je z nekim tovaršem, izkoriščajoč zatemitve, izvršil več vlomov. Obsojeni je razen tega septembra 1943 vломil v neko trgovino živil v Marburg-u (Drau), kjer je pokradel živila, tobak in gotovino. Meseca maja t. l. je pa v Wenu izropal več tobačnih trafik ter odnesel razen tobačnih izdelkov tudi denar.

* **Izboljšanje umetnih podplatov na Madžarskem.** Na Madžarskem je uspelo znatno izboljšati dosedanjih sedem vrst umetnih podplatov, ki jih uporabljajo na mesto manjkajočih iz kože. Izboljšanja so uspešna na podlagi impregniranja ter omogočajo večjo prožnost in gibljivost kakor pri dosedanjih izdelkih. Izdelovalnice jamčijo tri mesece za trpežnost svojih izdelkov.

* **Kaznovana pobolneža.** Sodišče v Marburgu je kaznovalo 47-letnega posestnika Franza Mertschnika na dve leti težke ječe, ker je dalje časa živel s svojo osemnajstletno, nekoliko slaboumno hčerko v intimnih odnosih. — Isto sodišče je kaznovalo na dve in pol leta težke ječe albanskega državljanca Bedzet Elmazoviča, ker je v svoji slaščičarni poskušal zapeljati k spolnemu občevanju dve šoloobvezni deklici, z neko še ne 14-letno pa nameraval občeovati.

* **Solanje vojnih poškodovancev.** V Bad Hall-u so s 15. avgustom otvorili sedmi tečaj za vojne poškodovance, ki jih bodo izsolali za gradbeno stroko. V štirih mesecih bo po zaslugi Deutsche Arbeitsfront na razpolago zopet 50 novih strokovnih sil.

* **Da se ne krati delovni čas!** V času, ko dela ves nemški narod za dosego končne zmage, je omejiti vsako menjanje delovnih mest, da se ne krajša delovni čas. Generalni pooblaščenec za delovno vpostavo je radi tega za dobo šest mesecev odredil, da je podvržena vsaka prekinitve delovnega razmerja pristanku Arbeitsamta. Doselej je to razširjeno določilo veljalo samo za menjanje delovnega mesta v posebno vojno-važnih gospodarskih panogah.

* **Zatemniti se mora tudi v slučaju prekinitve toka!** To je potrebno, ker se tekom noči zopet lahko priklapi električni tok.

* **Smrt angleškega maršala.** Bivši angleški letalski maršal ter vrhovni poveljnik letalstva v Osrednjem Orijentu, maršal Sir William Mitchell, je nedavno umrl v Angliji.

* **150 milijonov oranž bodo morali v Južni Afriki** radi pomanjkanja ladij za prevoz uničiti. Tako poroča »News Chronicle« iz Kapstadta. Ogromne množine tega žlahtnega sadja bodo kratkoma zalozile v komposte.

* **Nemci se vračajo iz Turčije.** Preteklo soboto opoldan je prispel četrti transport Nemcev, ki se vračajo iz Turčije, v Wien. Posebni vlak z Nemci je zapustil Istanbul z 250 osebami pretekli tork. Na Vzhodnem kolodvoru je bil slovesni sprejem teh Nemcev. Po sprejemu so odpremili posamezne rodine v hotele, kjer bodo zaenkrat imeli svoje bivališče.

* **Izdelovanje kvasa.** Nemški kemiki so ugotovili, da takozvani divji kvas »torula utilis« ne izpreminja sladkorja v alkohol, kakor to dela kvas pivovarn, temveč da izredno narašča pri veliki izgubi kislina. V to svrhu se potrebuje kalij, žveplo, dušik in magnezij, reditve soli, ki jih ima Nemčija dovolj na razpolago. Tekom štirih ur podvoji tak kvas svojo težo. Iz 1 kg kvasa nastane v enem dnevu 64 kg, v dveh dneh 4100 kg itd. To naraščanje je nekaj edinstvenega.

* **Tridesetletnico svoje poroke sta proslavila** te dni znani slikarski mojster Josef Skof v Marburgu in njegova soproga Johanna. Kot ženin je moral Skof l. 1914 par ur po poroki oditi na fronto.

* **Pol milijona RM za aretacijo dezertirja Lindemanna.** DNB poroča iz Berlina sledeče: »Lica se dezertir Fritz Lindemann, rojen dne 11. aprila 1894 v Berlinu, nazadnje stanujoč v Hamburgu. Lindemann je bil soudeležen pri atentatu na Führerja dne 20. julija t. l. Popis: Kakih 180 cm visok, šibke postave, strumne drže, ovalnega obraza, stransko počesane temne lase in visokega čela. Običen je verjetno v dobro stoječo dvovrstno sivo obleko. Podatke vseh vrst, ki bi vodile do aretacije, sprejemajo vse policijske oblasti. Kdor bi begunca podpiral ali pa mu je znano njegovo sedanje bivališče, ne da bi ga javil policiji, zapade najstrožji kazni.«

* **Areteacija pomagačev Gördelerja.** Pri iskanju pobeglega Oberbürgermeistra izven službe Dr. Karl Gördelerja so ugotovili, da se je skrival nekaj časa pri grajščaku Kraft Freiherr von Palombini-ju in sicer na njegovem posestvu v Rahnsdorfu, Kreis Torgau, Regierungsbezirk Meuseburg. Zakonca Palombini, ki sta Gördelerja na posebno navihani način skrivala pred policijo, akoravno sta vedela, da spada v krog atentatorjev z dne 20. julija, sta bila takoj aretirana. Posestva Palombini-jev so bila zaplenjena v korist država. Razen tega pričakuje oba veliko kazen.

* **Sprememba v dodeljevanju tobaka.** Z 21. avgustom 1944 so znižani obroki tobaka za 33 1/3% za moške in ženske.

* **Otroci se naj ne igrajo s smrtjo!** Vsled vojnih razmer pride nedorasla mladina do orožja, razstreliva, municije, ročnih granat in bomb. Vse te stvari so za otroke mikavne, akoravno so hkrati življensko nevarne. Ne mine tedna, da se ne bi pripetile velike nesreče, ki prinašajo otrokom in dorašlim težke telesne poškodbe in smrt. V interesu skupnosti je, da se mladino vedno primerno pouči, da se ne sme dotikati nikakega orožja in razstreliva, pač pa mora vsako morebitno najdbo javiti, nakar jo odstranijo uradni izvedenci.

* **Kaznovani blehetači.** Sodne oblasti so v zadnjem času obeodile tri vojaške osebe na smrt oziroma na deset in sedem let težke ječe, ker so iz golega šoprenja širile vesti o izdelovanju povračilnega orožja »V 1«.

* **Sedem let težke ječe za prisvojitve stvari iz zapuščine** hiše je dobil neki možki v Kölnu. Obtoženi se je splazil v neko že nad 11 mesecev prazno in sedaj po letalski bombi poškodovano hišo, kjer si je iz kleti prisvojil nekaj oblačil. Ker je šlo za priložnostno tatvino in ne za rop po letalskem napadu, je bila kazen tako nizka.

* **Odpravljanje težav, ki ovirajo delo po obratih.** Organizacija Deutsche Arbeitsfront je uvedla akcijo za odpravljanje ovir, ki otežujejo delo in storitve po obratih. Tozadevni poskus so napravili v 46 obratih, kjer je 20.000 delavcev in delavk predložilo 22.000 poročil in predlogov. Od teh so jih lahko 89 % takoj rešili. Akcijo nadaljujejo sedaj tudi po drugih obratih.

* **Domache delo v skupinah.** Predsedniki oboroževalnih komisij so ustanovili delovne skupine za domache vojno delo, ki bodo prejemale delo na svoje domove ter izgotovljenega oddajali zopet v tovarne.

* **Zavarovanje reda po obratih.** V listu Verordnungs- und Amtsblatt des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Nr. 16 objavljena odredba o zavarovanju reda po obratih mora biti razobešana na dobro vidnem mestu po vseh obratih in javnih upravah. Tozadevni tiskani propis je izšel v založbi tiskarne Marburger Verlags- und Druckerei Gesellschaft, Marburg-Drau, ter stane 5 Rpf, dobi se ga pa tudi pri vseh prodajalcih »Marburger Zeitung«.

* **Mačka lovi ribe.** V Tirschtzu pri Olmützu opazajo vsak večer neko mačko, ki v tamkajšnjem potoku Oleschnitzbach lovi ribe. Gre za popolnoma podivjano mačko, ki napada tudi kunce po kmečkih hlevih.

IMNI KMETOV ALEC

Pomlajanje sadnega drevja na jesen

Znano je, da se dá sadno drevje s prav dobrim uspehom pomlajati tudi na jesen. Vendar se še v delo pri nas premalo izvaja, ker se še o tem skoraj prav nič govorilo ali pisalo. Pred vsem je potrebno sadno drevje, kakor: črešnje, višnje, marelice, kakor tudi breskve in marelice, dajo na jesen z dobrim uspehom pomladiti. Tudi orehe pomlajamo ali kakorkoli režemo na jesen ali tekom poletja, ker se tedaj ne solzijo nastale rane z lahkoto takoj zacelijo. Le pri kistem sadnem drevju, pri jabolkih in hruškah, še jesensko pomlajanje ni uveljavilo. Pri vseh sadnih plemenih pa se tekom poletja in jeseni z dobrim uspehom izvaja čiščenje in izredčevanje vej, predvsem poškodovanih, bolnih, odmrlih in suhih vej, katere nam tedaj najboljše padejo v oči.

Najprimernejši čas za pomlajanje je konec avgusta in začetek septembra. Pri poznejših sortah je takoj po spravljem sadju. Ozirati se je na to, da je vsaj kolikor toliko rast že zaključena, ter bi v nasprotnem slučaju drevje še to leto pognalo ter bi nanovo nastali poganjki tekom jeseni pozebli. Važno vlogo pa igra pri tem vreme, zemlja in lega. V suhem vremenu, v lahki suhi zemlji in na vroči sončni legi se lahko pomlajanje preje izvrši kakor v mokrem vremenu, težki vlažni zemlji in nizki zavetni vlažni legi. Po plemenih se pomlaja po naslednjem redu: Najprej pridejo na vrsto črešnje, nato višnje, češnje, slive, marelice, nazadnje pa breskve, pri katerih obstoja nevarnost, da bi še to leto pognale in bi nastali poganjki pozimi pozebli.

Pomlaja se iz naslednjih razlogov:

1. Drevje, ki se je vsled premočne rodovitnosti cepalo, je popustilo v rasti, ter ne kaže več pravega življenja.
2. Drevje izredno rodovitnih sort, ki se nadevajo preveč obložijo, a njih plodovi ostajo drobni, slabo dozorejo in zaostajajo po kakovosti.
3. Starejše drevje, ki ne poganja več novih poganjkov ter je še zdravo v kroni in deblu.
4. Drevje, ki je bilo močno prizadeto po kakšni poškodbi kakor: po toči, neurju, poškodovano od druge sadja, pa tudi drevje, ki je bilo prizadeto od pobebe.
5. Drevje, ki je močno napadeno ali prizadeto od raznih boleznih in škodljivcev, kakor: od monilije na poganjkih pri višnjah, od monilije ali gnilobe plodov, kodravosti listja pri breskvah in drugih boleznih. Močno napadeno drevje po škodljivih ušeh ali kaparjih, kakor: od češpljevega kaparja, od ostrigastega in vejčastega kaparja, predvsem pa od San José kaparja, kateri je — kjer se je pojavil — silno nevaren in se ga brez predhodnega pomlajanja sploh ne da zatreti. K temu je pripomniti, da je treba drevje, napadeno po kaparjih, tekom zime temeljito očistiti od odmrle skorje, z jekleno žičnato ščetko temeljito očistiti ter nato od vrha do tal temeljito poskropiti z zgoščenim (na pr. 10 do 15%) drevesnim karbolinejem. Z enakim uspehom se pomlaja tudi drevje, napadeno po listnih ušeh, kakor: črna lisna uš pri črešnjah, medena breskova lisna uš in druge. Tudi v tem slučaju se drevje tekom zime temeljito pokropi od vrha do tal z zgoščenim zimskim škropivom.

Pomlajanje samo se pa izvrši takole:

Vsaka drevesna krona naj bi sestojala iz glavnega podaljaka ali vrha ter iz več ali manj enakomerno razvrščenih glavnih vej, katere bi pa zopet naj bile nositeljice enakomerno razdeljenih le v smeri na levo in desno v razdalji po 80 cm razvrščenih stranskih vej. Takih idealnih kron se predvsem v naravni vzgoji težko najde. Tedaj je treba izbrati čim več enakomerno razdeljenih vej neglede na njih položaj, ki naj predstavljajo glavne veje. Vse glavne veje se prikrajšajo v nekaki piramidalni obliki, katere „kot“ naj znaša 90 do 140°. Pri črešnjah, ki že od narave bolj navpično rastejo, naj bo „kot“ manjši, nasprotno pri viš-

njah, breskvah in marelicah ter češpljah in slivah se naj „kot“ stopnjema več. Ta „kot“ lahko posnamemo po strehi hiš, ki odgovarja pri normalnih strehah 90°, pri nižjih in širokih strehah do 140°.

Pri drevesnih kronah, ki nimajo glavnega vrha, ali je isti pomaknjen preveč v stran, se zaradi tega osnova „kot“ ne sme na stran pomakniti, ker bi taka krona postala enostranska. Osnova „kota“ se mora nahajati zmiraj v sredini, v zamišljenem podaljšku debla. V takem slučaju si lahko pomagamo na ta način, da postavimo navpično, tik ob deblu, dolg drog, kateri naj moli skozi krono. Ta drog nam predstavlja zamišljen vrh. Pozneje se iz ene izmed najvišje stoječih vej vzgoji nov vrh s tem, da se voditeljica vzgaja navpično v smeri proti sredini.

Glavne veje se prikrajšajo največ do polovice. Dolžina se ravna po najnižje stoječi in najšibkejši glavni veji, katera se najprej prikrajša. Po redu se nato prikrajšajo višje stoječe veje, vrh sledi nazadnje. Priporočljivo je, da se šibkeje in v vodoravni legi se nahajajoče glavne veje pustijo za spoznanje daljše kakor močne in navpično moleče, ker so te v stanju močnejše pognati. Predvsem je treba paziti, da se ne gre s prikrajšanjem preveč v živo, kar lahko zelo občuti drevo samo, pa tudi vzgoja nove krone traja dalje, kar gre seveda na račun rodovitnosti, ker takšno drevo vsled pomanjkanja rodnega lesa pozneje zarodi. Ostale stranske veje se prikrajšajo znatno krajše, v nekaki piramidalni obliki od vznožja vsake posamezne veje, na kateri se nahajajo. Vse krajše vodoravne in viseče veje, ki zavzemajo ugoden položaj in izpopolnjujejo praznine, kakor kratki poganjki, rodni les in brsti, se pustijo nedotaknjeni. Ti igrajo važno vlogo za prvo prehrano drevesa in so zelo zaželeni. V slučaju pomanjkanja teh, se mora pustiti eno ali več nižje stoječih vej neprikrajsanih, katere služijo za prehrano drevesa in za odvajanje sokov.

Za krajsanje vej rabimo ostro drevesno žagico z obračljivim listom. Rez naj bo gladka, izvedena v pravokotni smeri, po možnosti nad kakšnim navzven molečim poganjkom, rodnim lesom ali brstom. To je zelo važno, predvsem pri koščičarjih, ker se na debelejših vejah ne nahajajo speče oči kakor pri peškarjih ter se je bati, da ne bi na zaželenem mestu nastali novi poganjki. Paziti je treba, da se pri žaganju veja ne začesne, zato se naj veja prvič odžaga kakih 50 cm višje, najbolje od dveh strani, nato pa še enkrat gladko na določenem mestu. Nastale rane se nato z ostrim nožem obgladijo, ter takoj zamažejo z drevesnim terom (Baumteer, Teerwachs). Le pri breskvah in marelicah, se mora za mazanje ran uporabiti izključno le cepilna smola, ker se je izkazalo, da s terom namazane rane slabo celijo.

Pomlajeno drevje je priporočljivo na spomlad na lahko pognojiti s kakim hitro učinkujočim gnojilom, da si kmalu zopet opomore. Premočno gnojenje ni umestno, ker v tem slučaju ne pride ves gnoj do popolne izrabe, kajti pomlajeno drevje vsled prikrajšanih vej in zmanjšane listne površine ni v stanju, tvoriti zadostno število sesalnih korenin, ki bi redilne snovi popolnoma vsrkale. Boljše je tedaj gnojiti spomladi le malo ter ponovno po dveh letih.

Omenjeno bodi tudi, da se dá na jesen peškasto sadno drevje z dobrim uspehom precepiti, in sicer za kožo, na isti način kakor spomladi. Precepjanje se pa mora izvršiti ob pravem času, dokler je še v mežgi. Za cepice se uporabijo letni poganjki, katerim se odstranijo listne površine kakor za okulacijo ter se narežejo na tri oči. Enako se tudi poveže in zamaže s cepilno smolo. Le kjer nastopa huda zima, se ta način cepljanja ni obnesel, ker nastopa pozeba kalusa. Uspešno se pa pomlajeno drevje naslednje leto precepi na mlade poganjke, potom okulacije. Ta način precepjanja se je predvsem dobro obnesel pri breskvah.

Vermehrte Milchablieferung durch Einsparung

Wenn es gelingt, in jedem bäuerlichen Betrieb des Reiches im Durchschnitt einen Liter Vollmilch täglich mehr einzusparen und abzuliefern, so würde dies eine Mehrerzeugung von jährlich 320.000 Doppelzentner Butter für das Reich ausmachen. Das deutsche Landvolk, das sich im vorigen Jahre in der Milcherzeugungsschlacht zu einer von dem Reichsbauernführer anerkannten Gemeinschaftsleistung zusammenfand, welche die Ergebnisse des Jahres 1942 erheblich übertraf, wird auch in diesem Jahre durch Sparsamkeit noch größere Ablieferungsleistungen erzielen, damit die Fettücke in der Ernährung unseres Volkes sich immer mehr schließt. Dazu ist es notwendig, den Vollmilchverbrauch auf dem Lande auf das notwendigste Maß zu beschränken. Hier ist es vor allem die deutsche Bäuerin, die aus dem starken Lebenswillen des deutschen Landvolkes heraus den Geist beweisen wird, mit dem das deutsche Bauerntum im neuen Reich seine Aufgaben bisher bewältigt hat. Es ist ihre heilige Pflicht, alle Maßnahmen zu treffen, die zur Förderung der Erzeugung beitragen. Sie ist verantwortlich, daß der Eigenverbrauch von Vollmilch auf das geringste Maß herabgesetzt wird und vor allem der letzte Tropfen Milch in die Molkerei kommt; auch wenn sich hier und dort Schwierigkeiten ergeben. Je länger der Krieg dauert, desto gewissenhafter muß die deutsche Bäuerin ihre Pflicht bei der Ablieferung erfüllen.

✕ **Nov način kurjenja s premogom.** Na Madžarskem so izumili nov postopek za kurjenje s premogom, ki omogoča večjo izrabo kalorij. Pri tem gre za postopek ahydritiranja, ki dvigne vrednost kurjave rjavega premoga s 47% vode od 2500 na 4200 kalorij.

✕ **Krmila iz divjih kostanjev.** Madžarske tovarne škroba kupujejo divje kostanje, iz katerih izdelujejo krmila za krave. Tovarnam je namreč uspelo odstraniti iz kostanjev škodljive snovi, ki so doslej onemogočale to izkoriščanje.

✕ **Srebrne lisice.** Švicarski trgovci krzna razpolagajo z 750 kožuh s srebrnih lisic, ki bi jih radi prodali v inozemstvo. Ako prodaja ne bi uspela, jih bodo oktobra prodali na javni dražbi.

✕ **Nemški kmetijski stroji za Rumunijo.** V Rumuniji pričakujejo v kratkem pošiljko kmetijskih specialnih strojev, ki pridejo iz Nemčije. V to svrhu je vlada določila 20 milijonov lejev.

Zatemnitev od 27. 8. do 3. 9. od 21. do 5. ure

GOSPODARSTVO

Delovne sile za kmetijstvo

Začetkom leta 1943 je nemško kmetijstvo potrebovalo veliko delovnih sil, ker sta jih predhodno zajela rudarstvo in ostala oboroževalna industrija. Zato so lansko leto v največjem obsegu zajeli vse domače delovne sile, kakor tudi na področju se nahajajoče delovne rezerve ter jih vpostavili v kmetijska dela. Podlago za to je dala odredba Reichsmarschalla, ki govori o dodatni vpostavi delovnih sil za osiguranje prehrane nemškega ljudstva in je izšla dne 7. marca 1942 in jo v kratki označujemo kot Göringovo odredbo. Ze leta 1942 je ista odredba zajela nad milijon delovnih sil za kmetijstvo. Pri tem je šlo večinoma za ženske delovne moči, katerih vpostava leta 1942 ni prišla v taki meri do izraza kakor leta 1943, ker smo dobili takrat tudi delavce iz vzhoda. Leta 1943 je pa bilo možno s temi delavci in ostalimi inozemskimi delovnimi silami do kraja leta 1942 oskrbeti vso kmetijstvo in sicer 64% z turci in vojnimi ujetniki in 36% z domačimi. Dodatno je k temu prišlo še mimogrede med največjim delom, posebno med žetvijo in kopanjem krompirja, do vpostave raznih domačih pomožnih delovnih sil.

Letos je delovna vpostava v kmetijstvu radi izgube dragocenega kmetijskega področja na vzhodu še prav posebno važna. Ze v začetku tekočega leta je bilo jasno, da ne bo možno izključno samo iz vrst inozemcev in vojnih ujetnikov kmetijstvu osigurati delovne moči, tudi če je bil dotok inozemcev še vedno v nekakem porastu. Na popolno zadovoljitev vseh kmetij ni bilo misliti. Zato se mora letos bolj kakor kedaj koli poprej mobilizirati vse možne in razpoložljive delovne moči za kmetijska dela. V vseh primerih se mora letos segati po metodi delovne obveznosti za vpostavo v kmetijsko delo. Obveznost se vrši načelno samo za gotove kmetije, medtem ko so se delovne sile doslej stavljale na razpolago samo Ortsbauernführerjem. Zoper tiste, ki bi se skušali izogniti kmetijskemu delu, se bo letos prav posebno strogo postopalo. Razen oseb, ki jih odreja Göringova odredba, morajo priti letos do vpostave v kmetijstvu tudi vse razpolož-

ljive delovne sile. To pa ne velja samo za žetev in spravlanje pridelkov, temveč za vsa tekoča dela. Saj so tudi že v minulih letih dopustniki raznih industrijskih podjetij in obrti nudili kmetijstvu znatno pomoč pri delu. Letos velja načelno, da se vpreže in vpostavi vse delovne rezerve v kmetijska dela brez vsake izjeme. Do kraja junija 1944 je uspelo nad 70% vseh zahtevanih delovnih sil postaviti kmetovalcem na razpolago. Ko se bo razdelilo in vpostavilo še vse ostale razpoložljive domače in inozemske rezerve, mora tudi v tekočem letu uspeti preskrba našega kmetijstva v meri, da spravimo žetev in vse kmetijske pridelke.

GOSPODARSKE VESTI

× **Bolgarski premog za turške ribe.** Med Bolgarskimi in turškimi trgovskimi zastopniki je prišlo do sporazuma, po katerem bo Bolgarija dobavljala Turčiji rjavi premog, Turčija pa Bolgariji ribe za konzerve.

× **Racijoniranje užgalic v Rimu.** Radi pomanjkanja in težavnega uvoza so anglosaške oblasti v Rimu racijonirale uporabo užgalic. Vsak Rimljan dobi komaj 50 žveplenk mesečno.

× **Sol iz Jadranskega morja.** Severo-italijanska vlada namerava vpostaviti zopetno pridobivanje soli iz Jadranskega morja ter oživeti delovanje v nekdanjih solinah.

× **Ugoden finančni položaj Portugalske.** Nekoč je bila Portugalska s svojimi financami v skrbeh in težavah. Stroga in sposobna uprava, ki jo je uvedel dr. Salazar, je pa to temeljito spremenila. Ob izbruhu vojne so bile portugalske državne blagajne polne, ker so v letih pred 1939 knjižili prebitke v svojem državnem gospodarstvu. Ves ta višek so shranjevali kot rezervo za vse slučaje. Rezerve, ki so leta 1939 znašale kakih 1,2 milijard eskuzov, so se leta 1941 skrcile na 500 milijonov. Nato je pa vlada posegla vmes z obdavčenjem vojnih dobičkov ter v letih 1942 in 1943 zvišala zakladne rezerve zopet na 650 milijonov. Ta uspeh so Portugalci dosegli, akoravno so morali izdati 1 milijardo več, kakor je bilo predvideno. Portugalska je v pogledu svojega gospodarstva in svojih financ v dobrih in preudarnih rokah in je danes lahko nekakega vzor

× **Zunanja trgovina Švice.** Švicarska zunanja trgovina je v prvem polletju 1944 radi transportnih težav in blokadnih določil precej nazadovala. Celoten uvoz se je v razmerju s prvim polletjem 1943 znižal za 230,6 na 752,6 milijonov švicarskih frankov. Znižal se je import seveda tudi po količini. Izvoz zaznamuje napram istemu razdobju v letu 1943 znižanje vrednosti za 79,2 milijona frankov. Ker je nazadovala uvoz po vrednosti bolj kakor izvoz, predstavlja zaključek švicarske trgovske bilance za prvo polletje 1944 samo 41,5 milijonov frankov pasive.

× **Slovaška ima kovance po 10 kron.** Na Slovaškem so stavili v promet nove kovance po deset kron. Gre za zlitino po 50% srebra in 50% bakra. Za enkrat so izdali 1,4 milijonov komadov v vrednosti 14 milijonov slovaških kron.

× **Ureditev cen nemškemu importnemu blagu v Bolgariji.** Okrajna gospodarska zbornica v Sofiji je izdala okrožnico, v kateri je sporočila nove cene blagu iz Nemčije. Po dogovoru, ki obstoja med Nemčijo in Bolgarijo, se cene ne smejo zvišati več kakor za 50% napram cenam leta 1940.

× **Turčija za dvig svojega kmetijstva.** Turška vlada je v okviru svoje petletke določila 33 milijonov turških funtov za ureditev namakalnih naprav v pokrajini Anatoliji. K gradnji potrebnih naprav bodo pritegnili strokovnjake iz Evrope.

× **Turška volna.** Letošnji pridelek volne cenijo v Turčiji za 20% nižje kakor lani, zato proizvedenci ne oddajajo lanske volne, temveč jo združujejo ter čakajo na zvišanje cen. Akoravno je turška vlada določila 1,30 za kg, kupujejo turške tovarne volno po 2 funta 70 za kg.

× **Gojitev riža na Madžarskem.** Na Madžarskem so tudi letos povečali nasade riža ter bo pridelek znatno večji od lanskega. Lani so obsegale riževje njive 5500 oralov, na katerih so želeli 10.000 ton riža.

× **Blagovni zastavni listi na Slovaškem.** Na Slovaškem so uvedli blagovni zastavni list, ki predstavlja združenje menice in blagovne založnice. Sestavljajo — trgovina in industrija — so dolžni čuvati prevzeto blago (žito), dokler terjatve ne ugasnejo.

× **Ustanovitev mednarodne petrolejske komisije.** Med Zedinjenimi državami in Anglijo je prišlo do sporazuma o ureditvi mednarodne petrolejske komisije.

Dr. F. J. Lukas:

Ausschneiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično)

Wichtige Wörter in gebräuchlichen Satzverbindungen

1. Leeren Sie bitte diese Schachtel aus.
2. Warum löschen Sie das Licht aus?
3. Dieses Zimmer mußte neu ausgemalt werden.
4. Keine Regel ohne Ausnahme!
5. Der Eintritt in diesen Raum ist ausnahmslos verboten.
6. Den fremden Gästen wurde ausnahmsweise der Eintritt in den Fliegerhorst gestattet.
7. Die Juden haben ganze Völker ausgesogen und ausgenutzt.
8. Da Herr Müller nicht verzeigte, mußte er seinen Koffer wieder auspacken.
9. Das Münzamt hat 200 Mill. neue 5-RM-Stücke ausgeprägt.
10. Die neuen Autos werden im Gelände der Fabrik ausprobiert.
11. Rechnen Sie einmal aus: wenn ein Mann täglich 7 RM verbraucht, wieviel verbraucht er in 75 Tagen?
12. Dieser Drückeberger hat immer eine faule Ausrede zur Hand.
13. Reden Sie sich doch nicht immer auf die andern aus, stehen Sie einmal für Ihre Irrtümer ein.
14. Die Juden sind eine Krankheit, die ausgerottet werden muß.
15. Vergessen Sie hinter diesem Befehlssatz das Ausrufungszeichen nicht!
16. Hoppla, jetzt sind Sie ausgerutscht! Haben Sie sich weh getan?
17. Der Ausschank von Alkohol an jugendliche ist streng verboten.
18. Die Sitzung fand unter Ausschuß der Öffentlichkeit statt.
19. Auch die einfachste Wohnung kann man mit Blumen schön ausschmücken.

20. In den Ausschuß des Vereines wurden nur fähige Männer gewählt.
21. Tragen Sie den Krug vorsichtiger! Sie schütten sonst das Bier aus.
22. Seine Äußerung erregte in der Gesellschaft unliebsames Aufsehen.
23. Am besten ist es, Sie bitten ihren Direktor um eine persönliche Aussprache.
24. Dieser Betrieb ist mit allen neuzeitlichen hygienischen Einrichtungen ausgestattet.
25. Hier ist eine große Auswahl von Geschenkartikeln; bitte suchen Sie sich etwas aus.
26. An die Bewohner des Notstandgebietes wurden sofort nach dem Unglück von der NSV Lebensmittel und Kleider ausgeteilt.
27. Es ist höchste Zeit, trinken Sie aus! Wir müssen gehen.
28. Ein Regen wäre schon sehr notwendig, die ganze Erde ist ausgetrocknet.
29. Er wohnt auswärts und fährt jedem Tag mit dem Zug zu seinem Arbeitsplatz.
30. Mit diesem Schein gehen Sie direkt zur Kassa und lassen sich das Geld auszahlen.

Wörter

ausleeren — izprazniti
auslöschen — ugasniti
ausmalen — naslikati, poslikati
Ausnahme (w) — izjema
ausnahmslos — brez izjeme
ausnahmsweise — izjemoma
ausnutzen — izkoristiti
auspacken — izločiti, izviti
ausprägen — izkovati
ausprobieren — poskušati
ausrechnen — izračunati
Ausrede (w) — izgovor (prazni izgovor)
ausrotten — iztrebiti

Ausrufungszeichen (!) (s) — klicaj (!)
ausrutschen — zdrkniti
ausaugen (sich sauge aus, ich habe ausgesogen) — izsesati
Ausschank (m) — točenje
ausschmücken — olepšati, okrasiti
Ausschuß (Verein) (m) — odbor
auschütten — izliti
Äußerung (w) — izjava
Aussprache (w) — izreka, izgovor
ausstatten — opremiti
aussuchen (sich etwas) — izbrati, odbrati
austellen — razdeliti
austriken — izpiti
austrocknen — sušiti, posušiti
auswärts — zunaj
auszahlen — izplačati
Drückeberger (m) — človek, ki se rad od dela izmuzne
einstehen (für etwas) — jamčiti odgovoren biti (za kaj)
Fliegerhorst (m) — letališče z vojašnico
Gelände (s) — pokrajina, zemljišče
Gesellschaft (w) — družba
hygienisch — higieničen, zdravstven
Irrtum (m) — zmotna, zablada
Münzamt (s) — denarni urad, kovnica denarja
neuzeitlich — novodoben
Notstandgebiet (s) — pokrajina, v kateri vlada velika revščina
Schein (Papier) (m) — list

Redewendungen

eine faule Ausrede zur Hand haben — izgovarjati se; prazne izgovore imeti
sich auf jemanden ausreden — izgovarjati se na koga
Die Sitzung fand unter Ausschluß der Öffentlichkeit statt — vršila se je tajna seja (razprava)
jemanden in einen Ausschuß wählen — voliti koga v odbor
unliebsames Aufsehen erregen — neprijetno pozornost izbuditi
am besten ist es — najbolje je
hygienische Einrichtungen — zdravstvene oprave

* **Führerjeve čestitke Horthy-ju.** Führer je brojavno čestital kraljevemu državnemu upravitelju Madžarske von Horthy-ju k madžarskemu narodnemu prazniku.

* **Odlikovanje Mannerheima.** Führer je odlikoval finskega maršala Carl Gustav Mannerheima z odlikovanjem Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes, šefa generalnega štaba finske armade, generala infanterije Axel Erik Heurichsa a pa z redom Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes. Oba odlikovanja ja v imenu Führerja izročil osebno šef vrhovnega poveljstva nemške oborožene sile Generalfeldmarschall Keitel priložkom obiska v finskem glavnem stanu.

* **Gördeler aretiran.** Pobegli višji župan na razpoloženju Dr. Karl Gördeler je bil po zaslugi pažljivosti neke letalske štabne pomočnice s soodelovanjem dveh vojakov letalstva aretiran v upadnem delu Prusije.

* **Paketi, ki ne dosežejo naslovnika.** Pri ogromnem poštno-paketnem prometu se večkrat pripeti, da se gredoč izgubi naslov sprejemnika in odpošilatelja. V takih primerih pošta ne ve kam s paketom. Zato se priporoča, da vsak pošiljatelj paketov da v notranjost istega listek, na katerega napiše svoj naslov in naslov sprejemnika, kar olajša dostavo naslovniku ali pa vrnitev odpošiljatelju.

* **Ne pošiljajte živilskih kart potom pisemskih pošilk!** Od merodajne strani se opozarja, da se v nobenem primeru ne sme pošiljati živilskih kart v pislih, ker se lahko izgubijo in jih gospodarski stroji ne nadomestijo. Kdor se preseli ali pa odhaja na dopust, se mora pri gospodarskih uradih redno odjaviti oziroma prijaviti ali pa vzeti karte osebno seboj.

* **Laurenz Koschier — izumitelj poštne znamke.** Ljubljansko časopisje je te dni mnogo razpravljalo o Laurenzu Koschierju, ki je izumil poštno znamko. Gre za leta 1804 v Selzach-u pri Laak-u (Oberkärnten) rojenega moža, ki je prišel prvi na idejo uporabljanja poštne znamke na mestu pobiranja poštne pristojbine v gotovini. Kakor ugotavlja ljubljansko časopisje, je Koschier obiskoval od leta 1819 do 1825 ljubljansko gimnazijo, kjer so ga vodili pod imenom Laurentius Koschier k rojstnega kraja Selzach a. d. Zaier.

* **Kaznovana zloraba noše sester Rdečega križa.** Redno sodišče v Linzu je kaznovalo 36-letno Franzisko Kepper na leto in pol težke ječe, ker je zlorabila nošo sestre nemškega Rdečega križa, ki v isti zbirala na podeželju za ranjene vojake hrano in mast, kar je uporabila za sebe. Višja sodna oblast je pa razveljavila sodbo: prve oblasti ter zvišala kazen na dve in pol leta težke ječe.

* **Nove odredbe zadevajoče Spodnjo Stajersko.** Verordnungs- und Amtsblatt Nr. 17 z dne 18. avgusta objavlja: 1. Odlok Führerja o zajetju in uporabi blagovnih zalog za oborožitev in vojno gospodarstvo. 2. Odlok Führerja o totalni vojni vpostavi z dne 29. julija 1944. 3. Določbo o prijavi mož in žen za naloge obrambe Reich-a z dne 10. avgusta 1944. 4. Odlok zadevajoč gospodarjenje z žitom. 5. Drugi razglas o obrtnem nadzorstvu ter o delovni in obratni zaščiti na Spodnjem Stajerskem.

* **Smrt pobrala pod lopato...** Kmalu po izgubi svojega ljubljenelega moža in očeta njenih dveh malih otrok je za vedno zapustila svoja dva mala otročiča, sorodnika in znanca, gospa Franziska Grschak, rojena Gregel, doma iz Witmannsdorfa pri Wiselju, Kreis Rann. K večnemu počitku so jo položili v Kuschnu, Westmark, dne 10. avgusta 1944.

* **Spodnještajerski otroci v Eisenerz-u.** Fantiči in dekleta iz Eichtal-a pri Trifail-u so bivali štiri tedne kot gostje pri boterski Ortsgruppe Eisenerz-Krumpental. Pri odhodu so priredili poslovilni popoldan, kjer so dobili otroci razne spomine. Poslovilno prireditev je olepšala s primernim govorom Ortsfrauenenschaftsleiterin Kahr.

* **Preprečujte gozdne požare!** Vsako leto uničijo požari bogate gozdove. Ze v mirnem času pomeni to za našo narodno gospodarstvo veliko izgubo, danes, ko stojimo v vojni, in nam je vsak komadič lesa nad vse potrebna surovina, so pa take izgube nenadomestljive. Zato je potrebno, da vsak sonarodnjak podzame vse, da se preprečijo gozdni požari.

* **Dodatno delo za čas, ki se ga izgubi med letalskim alarmom.** Kakor ugotavlja glavni pooblaščenec za delovno vpostavo, morajo kakor polno zaposleni, tudi poldnevno ali nekaj ur delujoči člani delovnih posad nadoknaditi delovni čas, ki ga zamudijo med letalskimi alarmi z naknadnim delom, če to zahteva vodja obrata. Določitev trajanja tega naknadnega dela se mora ravnati v okviru možnosti in ozirov na morebitno delo poldnevno zaposlenih po drugih obratih. Tam, kjer podjetje od polno zaposlenih delovnih sil ne zahteva naknadnega dela, se tako delo ljudi ne more zahtevati od poldnevno ali nekaj ur zaposlenih, razen, če gre za specialno delo, ki ga drugi ne morejo opraviti. Drugače je pri takozvanem priključnem delu. Navadno se zamenjajo poldnevno zaposleni eden drugega. Priključno delo pride torej samo tam v poštev, kjer poldnevno zaposlene osebe radi letalskega alarma ne pridejo pravočasno na delo in se radi tehniških ozirov mora podaljšati delovni proces. K temu priključnemu delu so poldnevno zaposleni v celoti obvezni.

* **Rentniki bodo čuvali otroke.** Starejši rentniki — ženske in moški — so po svoji organizaciji dobili vzpodbudo, da prevzamejo v okviru totalne vojne vpostave skrb za otroke, v kolikor jim to njihove moči dopuščajo. Sklep je vsestransko pozdraviti, ker bo marsikatera stara mati lahko čuvala in nadzorovala svoje vnuke ter na ta način osvobodila in omogočila vojno-važno delo mlajšim ženam-materam.

* **Velepožar uničil celo mesto.** Mesto Grace na Vzhodni Novi Fundlandiji je postalo žrtev velikega požara. Večji del tega drugega največjega mesta Nove Fundlandije je uničen do tal.

* **50 tisoč lesenih hiš letno.** Švedska eksportna organizacija »Svensk Trähus Export« se hoče preurediti na izvažanje lesenih stanovanjskih hiš ter bi jih rada izvozila 50 tisoč letno. Organizacija poseduje 30 tovarn, ki stojijo v najožjem stiku s švedskim obnovitvenim odborom za po-vojne načrte.

* **Hraber Spodnještajerc.** Anna Meizenitsch iz Malletschnigga Nr. 5 blizu Marburga (Drau) je obiskala naše uredništvo ter nam pokazala ravno-kar sprejeto odlikovanje za hrabrost, ki ga je zaslužila na fronti njen mož Ignaz Meizenitsch kot Obergrenadier in sicer Eisernes Kreuz II. Klasse. Komandirer je poslal odlikovanje ženi, ker je junak bil ranjen in se nahaja v laretu ter je na poti okrevanja.

* **Ameriške bombe na albansko mesto.** Te dni so vrgla ameriška letala na malo mesto Peja v Albaniji svoje bombe. Dvoje predmetov je bilo popolnoma uničenih. Edina bolnišnica je kup razvalin. Pod tem kupom so bili ubiti vsi bolniki in vse osebe.

* **Prijava mož in žena za naloge obrambe Reich-a.** Ker obstoja povod, se še enkrat opozarja na 2. odredbo generalnega pooblaščenca za delovno vpostavo o prijavi mož in žena za naloge obrambe Reich-a z dne 10. 6. 1944, da so podvržene prijavi obvezi tudi osebe, katerih delovni čas v samostojnem ali odvisnem poklicu znaša manj kakor 48 ur tedensko. Po tem svadajo pod prijavo obvezo tudi že lani na podlagi 1. odredbe o prijavi za delo vpostavljenе deloyne sile, ki že od vsega začetka ali pa začeni s poznejšim časom delajo manj kakor 48 ur tedensko. Prijavni obvezi so podvržena tudi tiste osebe, ki so se lanskega leta sicer javile, ki so pa doslej iz kakršnihkoli razlogov bile osvobodjene delovne vpostave ali pa začasno odv-rnjene.

* **Barcelona bi naj postala svobodna luka.** Tozadevna prizadevanja gredo za tem, da bi zgradili pristanišče največjega obsega, za kar so že izdelani posebni načrti. Celoten načrt predvideva 550 milijonov investicij.

* **Konec paketnih pošilk za Turčijo.** Kakor poročajo nemški listi, je ustavljen paketni promet s Turčijo. Poštni uradi v Nemčiji takih paketov ne sprejemajo več, dočim se bodo na potu nahajajoči se paketi poslali odpošiljateljem.

* **Omejitev tramvajskega prometa v Ljubljani.** V Ljubljani morajo štediti v električnim tokom, zato so omejili tramvajski promet na dve uri obratovanja zjutraj, popoldan in zvečer.

* **Smrti padec iz podstrešja.** 61letni posestnik Johann Gogg v Kalchberg-u pri Stallhofen-u je padel pri spravljanju snopja na podstrešje skozi neko odprtino pet metrov globoko v lopo za vozove, kjer je obležal z razbito lobanjo. Možakar je takoj po padcu umrl. Sorodniki so nestrčno opazili šele čez dalje časa.

* **Vsak letalski alarm je vzeti za resno!** Pri napadih sovražnih letal, ki nastopajo posamezno, se večkrat pripeti, da iz same lahkornelosti nastanejo človeške žrtve, ki bi se jih lahko preprečilo. Ljudje se kratkoma ne podajo v zaklonišča. Mnogo primerov imamo, da obstrlejo letalci posamezne ljudi po ulicah in cestah, ker go, na mesto da bi se skrili, prodajali zijaia ter gledali v zrak. V interesu vsakega posameznika in skupnosti je, da se vzame vsak letalski alarm resno, v zaklonišča se pa mora vsak podati takoj, ko čuje znak alarma.

Kleiner Anzeiger

Realitäten und Geschäftsverkehr

Kleiner Besitz in der Umgebung Marburg, Fisch oder Rotwein zu pachten gesucht. Adr. in der „M. Z.“ 567-2

Nebe kleinen Besitz, 3-4 Joch, mit Bau und Wirtschaftsbau mit 1. bis 30. 10. 1944 zu pachten. Zuschriften an Hof Demians, Marburg-Neustadt 7, Post Krendorf bei Luttenberg. 563-2

Zu verkaufen

Verkaufe drei starke Zweispännerwagen am RM. 3000 und 4000. Adresse: Franz Kallisch, Mähle, Wn, Post und Bahn Demians 794-3

Offene Stellen

Winzer mit mehreren Arbeitskräften für Weingarten, in Dauerstellung gesucht. Zuschriften oder Vorstellung: Gutsverwaltung Burau, Post Strassau. 789-6

Zwei brave Winzerfamilien für Weingarten, 3 ha, mit üblichen Deputat gesucht. Anfrage: Wipier, Tettengst 30 (Gem. Kaisersberg, Post Teichwiesen bei Friedau. 790-6

Tapezierer-Lehrling wird sofort aufgenommen. Adolf-Hitler-Platz 19, Marburg-Drau. 570-4

Selbständige Wirtschaftlerin wird aufs Land gesucht. Zuschriften unter „Wirtschaftlerin“ an die Verw. des „Staj. Gospodar“ 569-6

Zwei Schuhmachergehilfen werden aufgenommen. Dobschek Stefan, 47. Platz, Marburg-Dr. 568-6

Suche für 10 Joch-Besitz in tadellosem Zustand in Maiberg bei Pettau einen verlässlichen Winzer zwischen 40-60 Jahren mit kleiner Familie zum sofortigen Antritt. Anzfragen im Ledergeschäft Josef Pirich, Pettau. 566-6

Tüchtige Winzerfamilie mit Arbeitskräften und eigenem Viehstand für gut lebensfähige Winzerei zum 1. 11. 1944 gesucht. Angebote erbeten unter „Wohlhoff“ an die „M. Z.“ 803-6

Winzerfamilie, brave und ehrliche, mit 4 bis 5 Arbeitskräften auf einen schönen Weinberg-Besitz gesucht. Der Posten ist sofort oder am 1. November beim Winzerwechsel anzutreten. Anschrift erliefte in der Verw. des Blattes 800-6

UPOŠTEVAJTE PREDPISE LETALSKE ZASČITE!

ANZEIGEN im „Stajerski Gospodar“ sind erfolgreich!

Tüchtige Hausgehilfin mit Kochkenntnissen wird aufgenommen. Zuschriften unter „Ehrliche Hausgehilfin“ an die „M. Z.“ 565-6

Winzer mit 4 Arbeitskräften u. ein Winzer mit 3 Arbeitskräften gesucht. Anzfragen: Farbenhandlung L. Sabukoschek, Edm.-Schmid-Gasse 9. 558-6

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser geliebter Sohn u. Bruder
JOSEF LIPUSCH
Soldat
am 19. Juli 1944, im Alter von 22 Jahren, an der Ostfront den Heldentod fand.
Süßenberg, Hagau, Marburg-Dr., Laibach, am 15. August 1944.
In tiefer Trauer:
Stefan und Maria Lipusch, Eltern;
Franz, dzt. im Felde, Rochus, Simon, August, Max, Brüder; Stefi, Maria, Angela, Josefina, Schwestern; Stefan und Margarethe Kwas, Großeltern; Georg Lipusch, Onkel; Familien Sprach, Kwas, Dimix u. alle übrigen Verwandten.
556

Lehrmädchen für Gemischtwarenhandlung sucht Stelle Anträge an Franziska Stainko, Veithofen 2, Zesendorf bei Luttenberg. 801-6

Kitare Magd wird für landwirtschaftliche Arbeit sofort aufgenommen. Anzfragen: Brunnord-Marburg, Rotweinerstraße 48. 561-6

Tiefbetrußt geben wir die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn, Bruder und Onkel
FR. SLAMERSCHEK
Grenadier
im 28. Lebensjahre, am 17. Juli 1944, an der Ostfront für Führer und Heimatland gefallen ist.
Pettau, am 18. August 1944.
In tiefer Trauer:
Franz und Mathilde Slamerschek, Eltern; Johann, Brüder; Rosa, Maria und Finni Slamerschek, Schwestern, sowie alle übrigen Verwandten.
559

Aufruf

zur Meldung von Männern und Frauen für Aufgaben der Reichsverteidigung

1. Auf Grund der 2. und 3. Verordnung des Generalbevollmächtigten für den Arbeitseinsatz über die Meldung von Männern und Frauen für Aufgaben der Reichsverteidigung vom 10. Juni und 28. Juli 1944, die auch in der Untersteiermark Anwendung finden, haben sich alle Männer, die zwischen dem 30. Januar 1878 und dem 1. August 1928 und alle Frauen, die zwischen dem 1. August 1894 und dem 1. August 1927 geboren sind und die im Reichsgebiet wohnen, einschließlich der Protektorsangehörigen und der Schutzangehörigen zu melden, wenn sie

- am 1. Juli 1944 nicht in abhängiger Beschäftigung standen oder einer selbständigen Berufstätigkeit nicht nachgingen (außerdem auch Ruhestandsbeamte).
- am 1. Juli 1944 zwar in einem abhängigen Arbeitsverhältnis standen, ihre Arbeitszeit jedoch weniger als 48 Stunden in der Woche betrug.

2. Von der Meldung sind vorläufig zurückgestellt:

- die selbständigen Berufstätigen und die Heimarbeiter,
- die Fachschüler(innen), Berufsfachschüler(innen) und Studierenden der Hochschulen.
- Personen vom Lande und von Landstädten, die bereits auf Grund der Maßnahmen der Arbeitsämter zur Verstärkung des Einsatzes in der Landwirtschaft erfaßt und auch bereits eingesetzt sind

3. Von der Meldepflicht sind folgende Personen ausgenommen:

- Männer und Frauen, die am 22. Juni 1944 bereits im freiwilligen Ehrendienst für die deutsche Kriegswirtschaft eingesetzt waren, für die Dauer dieser Tätigkeit,
- Ausländer mit Ausnahme der Staatenlosen
- Männer und Frauen, die in einem öffentlich-rechtlichen Dienstverhältnis stehen sowie die zur Wehrmacht, zur Polizei und zum Reichsarbeitsdienst Einberufenen,
- Männer und Frauen, die mindestens seit 1. Juli 1944 in einem Beschäftigungsverhältnis stehen, dessen Arbeitszeit 48 Stunden oder mehr in der Woche beträgt,
- selbständige Berufstätige, die mindestens seit 1. Juli 1944 mehr als fünf Personen beschäftigen,
- Männer und Frauen, die in der Landwirtschaft voll tätig sind,
- Männer und Frauen, die hauptberuflich selbständig im Gesundheitsdienst tätig sind,
- Geistliche,
- Schüler und Schülerinnen, die eine öffentliche oder private allgemeinbildende Schule (Hauptschule, Mittelschule, Hochschule) besuchen,
- Anstaltsangehörige, die erwerbsunfähig sind,
- schwangerschaften Frauen sowie Frauen mit einem noch nicht schulpflichtigen Kind oder mindestens zwei Kindern unter 14 Jahren, die im gemeinsamen Haushalt leben. Haben diese Frauen jedoch kein Kind unter zwei Jahren, so sind sie dann zur Meldung verpflichtet, wenn sie mit weiblichen Familienangehörigen in Wohngemeinschaft leben, die das 18. Lebensjahr vollendet haben und nicht selbst berufstätig sind.

Die Meldung erfolgt durch Ausfüllung eines Vordruckes. Dieser Vordruck ist ab 10. August 1944 bei den Arbeitsämtern und deren Nebenstellen und bei allen örtlichen Polizeiverwaltungen (Bürgermeisterämtern, in Marburg-Stadt bei den Polizeirevierern) zu heben und nach Ausfüllung bis spätestens 31. August 1944 dem für den derzeitigen Wohnsitz zuständigen Arbeitsamt (Hauptamt, Nebenstelle) zu übersenden.

Die Meldepflichtigen erhalten nach Ablauf der Meldefrist und der Sichtung aller eingegangenen Meldebogen durch die Arbeitsämter eine Bestätigung über die ordnungsmäßig erfolgte Meldung. Diese Bestätigung, die durch die Post versandt wird, ist als Ausweis über die Meldung sorgfältig aufzubewahren. Auf dieser Karte wird den Meldepflichtigen gleichzeitig mit genauer Orts- und Zeitangabe mitgeteilt, wann ihre persönliche Meldung beim Arbeitsamt erfolgen muß. Zu dieser Meldung sind alle notwendigen Unterlagen mitzubringen (Arbeitsbuch, Ersatzkarte, Reisepaß oder Kennkarte, Invalidenkarte, Rentenbescheid, Ausweise über Berufsausbildungen und Prüfungen usw.). Die angegebene Meldefrist ist genau einzuhalten. Von der persönlichen Vorsprache beim Arbeitsamt oder einer seiner Nebenstellen ohne Vorladung ist Abstand zu nehmen.

Meldepflichtige, die bis 1. Oktober 1944 keine Bestätigungskarte erhalten haben, müssen annehmen, daß ihr Meldebogen beim Arbeitsamt nicht eingegangen ist und müssen sich erneut dort melden.

Umquartierte haben sich bei dem Arbeitsamt zu melden, in dessen Bezirk sie derzeit ihren Wohnsitz haben.

Graz, den 1. August 1944. 785

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark.
Der Beauftragte für Arbeitsfragen

802

Am 25. August 1944.

Bekanntmachung

über die Vornahme einer
Zählung der Schweine am 4. September 1944.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark hat verfügt, daß am 4. September 1944 eine Zählung der Schweine stattfindet. Die Erhebung dient statistischen und volkswirtschaftlichen Zwecken. Jede Tierhalter ist verpflichtet, seinen Tierbestand richtig und vollständig anzugeben. Er bezeugt die Richtigkeit seiner Angaben durch Unterschrift auf der Zählbezugsliste. Wer Angaben verweigert, falsche oder unvollständige Angaben macht, sowie wer den Zählern den Zutritt zu den Stallungen verweigert, wird mit Geldstrafe oder mit Gefängnis bestraft. Daneben kann der Verfall von nicht angegebenen Vieh ausgesprochen werden.

In jeder viehbesitzenden Haushaltung muß am Tage der Zählung (4. September 1944) eine Person anwesend sein, die dem Zähler die verlangten Auskünfte erteilen kann. Falls eine viehbesitzende Haushaltung am Tage der Zählung nicht aufgesucht sein sollte, ist der Haushaltungsvorstand verpflichtet, entweder persönlich oder durch einen von ihm Beauftragten sogleich am nächsten Tage (5. September 1944) die Angaben zur Zählung bei der zuständigen Bezirksdienststelle, bzw. in der inneren Stadt beim Statistischen Amt, Rathausplatz 9, Zimmer Nr. 5, zu machen.

I. A. Dr. Badl.

In tiefer Trauer geben wir allen, die unseren innigstgeliebten Sohn u. Bruder gekannt haben, die traurige Nachricht, daß

KARL BELETZ

Oberpionier

an der Ostfront am 18. Juli 1944 im Alter von 24 Jahren den Heldentod fand.

Du liegst in fremder Erde, doch die Herzen Deiner bleiben mit Dir vereint!

Dornberg, im Felde, am 8. August 1944. 798

Tieftrauernde: Aloisia Majoritsch, Mutter; Martin Majoritsch, Stiefvater; Aloisia Beletz, Bruder, dzt. im Felde, Ludmilla, Stanislaus u. Angela, Geschwister, und alle übrigen Verwandten.

Grenzenloses Leid und unermeßlichen Schmerz brachte uns die traurige Nachricht, daß unser lieber Sohn, Bruder, Onkel und Schwager

ALBIN JAKOPINA

Soldat

am 17. Juli 1944, im 25. Lebensjahre, seiner, an der Ostfront erlittenen schweren Verwundung erlegen ist.

Hohenschwangau, Kochei, Graz, Marburg-Dr., Karlovac, am 21. August 1944. 564

In tiefer Trauer: Anton und Theresia Jakopina, Eltern; Hermann, Sigmund, dzt. im Felde, Anton, Hans, dzt. im Felde, Brüder, Mathilde Krättnier, Antonie Kiitschek und Aloisia, Schwestern, und alle übrigen Verwandten.

Schwer traf uns die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn, Bruder und Onkel

JOSEF LASCHITSCH

Schneidergehilfe

im 32. Lebensjahre, am 26. Juli 1944, als Opfer eines feindlichen Luftangriffes gefallen ist. Er wurde am Freitag, den 28. Juli 1944, in Graz beigesetzt.

Marburg-Dr., Großsonntag, Luttenberg, den 10. August 1944.

In tiefer Trauer: Martin und Juliane Laschitsch, Eltern; Aloisia, Antonia, Maria Butia geb. Laschitsch, Schwestern; Johann Butia, Schwager; Amalie, Ottilie und Melba, Nichten; Aloisia Koschitsch, Braut.

Wir danken herzlichst für die Blumenspenden und für das Geleit am letzten Wege. 797

Zutiefst betrübt geben wir die traurige Nachricht, daß unser innigstgeliebter Sohn, Gatte, Vater und Bruder

FRANZ PUTZONIA

Grenadier

im Alter von 28 Jahren, am 14. Juli 1944, an der Ostfront den Heldentod fand.

Sandberg, Gem. Kirchberg, am 16. August 1944. 558

In tiefer Trauer: Stefania Putzonja, Gattin; Rudolf und Franziska, Kinder; Aloisia Putzonja, Mutter; Bruder; Fritzi, und Mathilde Zebetz, sowie alle übrigen Verwandten.

Ein unerträglich hartes Schicksal ist über uns hereingebrochen. Unser Sonnenschein, unser vielgeliebter, guter, hoffnungsvoller Sohn und Bruder

JOSEF FERSCH

Gefreiter der Kriegsmarine

starb im Alter von 23 Jahren an der Ostfront den Heldentod für seinen geliebten Führer und Deutschlands große Freiheit.

Marburg-Dr., Drauweiler, Frankreich, den 12. August 1944.

In tiefer Trauer: Johann Fersch und Anna geb. Löschnigg, Eltern; Johanna, Franz, beide z. Zt. im Felde, Stefan, Alois, Anton und Adolf, Brüder; Anna und Maria, Schwestern. 534

Überaus hart traf uns die traurige Nachricht, daß unser über alles geliebter Sohn, Bruder, Vater und Bräutigam

FRANZ MESGETZ

Gefreiter, ausgezeichnet mit dem EK 2., Träger des Verwundetenabzeichens

am 15. Juli 1944, im Alter von 23 Jahren, seiner, an der Ostfront erlittenen schweren Verwundung in einem Lazarett erlegen ist. 557

Weisenberg, Marburg-Dr., Rat-schach, am 21. August 1944.

In tiefer Trauer: Veronika und Alois, Eltern; Johann, Bruder; Maria Ferk, Schwester; Rudolf, Schwager; Franzl Hartz, Sohn; Maria Hartz, Braut; Johanna Hernet, Großmutter und Familie Siegl. 557

Tiefbetriibt geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Bruder und Neffe

FR. LORENTSCHITSCH

Grenadier

am 20. Juli 1944, im Alter von 20 Jahren, an der Südfront gefallen ist. 562

Jakobstal, am 19. August 1944.

In tiefer Trauer: Konrad, dzt. im Felde, und Martin, Brüder; Juliana, Maria, Stefania, Schwestern; Antonia und Karl Hatz, Theresia und Felix Podwrschnik, Maria Lorentsichitsch, Onkel und Tanten.

Unser geliebter Sohn u. Bruder

JOH. ROSMANITSCH

Grenadier

ist am 1. August 1944, im Alter von 20 Jahren, an der Südfront in einem Lazarett gestorben. 798

Sonnberg 7 bei Kaisersberg, den 3. August 1944.

In tiefem Schmerz denken an ihn und sein fernes Grab:

Josef und Anna Rosmanitsch, Eltern; Toni, Schwester; Josef und Lisa, Halbgeschwister.

NEUES Pulver für Wuchs und Mastung der Schweine
REDIN,
mit garantiertem Erfolg

Zentraldrogerie Emil Thür
Marburg (Oraun). Herreng. 33

Funde - Verluste

Brieftasche mit Geld und Dokumenten, lautend auf (Agravi) Mihajlo. Untersteinerstraße 9, am 19. 8. früh verloren. Abzugeben gegen Belohnung bei obiger Adresse. 569

Nebensächlich oder unwichtig

sind heute viele alte Gewohnheiten gegenüber dem einen Ziel: Dem baldigen Sieg. Zahnpflege ist zwar nicht unwichtig, aber Aufmachung u. Geschmack einer Zahnpasta. „Rosodont“ bittet hierfür ebenfalls um Verständnis.

Rosodont
Bergmanns feine ZAHNPASTA

Wo war sie doch?
Wo ist sie nur?

Wo Deine Taschenlampe steckt, such möglichst eh Du angeeckt. Denn wenn Du Schrammen erlitten hast, Dann brauchst Du auch noch

Hansaplast

Es gibt jetzt mehr

frischeier

davon ist ein Teil für den Winter bestimmt und den legt man zweckmäßig in

Garantol!

In Garantol halten sich Eier über 1 Jahr!